

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, január 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- A szerb kereskedelmi szerződést elfogadták.
- A tanács álláspontja az állatvásár ügyében.
- A törvényhatóság bizottságai.
- A Lloyd-palota.
- Öngyilkos aradi ifjú
- A bankjavaslat napirenden.
- Száznyolcvanötezer koronás örökösödési pör.
- A postások fizetésrendezése.

A régi csapáson?

Arad, január 10.

A t. Ház léhaságairól írott karcolatok között, a melylyel néhai Mikszáth Kálmán a politikai világot érdemtellenül érdekessé tette, van egy bájos rajz, a melyben a regnikoláris bizottságról van szó. A fiatal képviselőt beválasztják a regnikoláris bizottságba, vagy legalább ő ezt híreszteli magáról. Ettől fogva rettentően büszke erre a címre; rányomatja a névkártyájára, a társaságok előtt elhenceg vele, sőt a feleségétől is azzal kér kimenőt: „Szívem, ma későn jövök haza, a regnikoláris bizottságnak éjjeli ülése van.”

Akik a város különböző bizottságaiban vannak, tulnyomó részben nem sokkal többet vesznek részt a maguk bizottsága dolgaiban, mint a mennyire a Mikszáth hőse a regnikoláris bizottság működését segítette. És mégis úgy vágyódnak a különböző szakbizottságokba, akár a gavallérok az ekszkluzív kaszinók tagságára.

Mi a vonzó, a csábító tehát a bizottsági helyekben? Vajjon az az egyszerű hiúság, hogy az ember nevéminél többször forogjon és hangozzék és nyomtatás alá kerüljön? Vagy a szaktudásnak bizonyos látszata, amely több értéket ad az embernek? Talán azt, aki a pénzügyi bizottságba kerül, önkéntelenül jeles financernek hiszik, a lóvató bizottság tagja okvetlenül derby-tudós, a vámkezelést ellenőrző bizottság embere jogot formálhat arra, hogy az önálló vám kérdésében véleményadó legyen, míg az iskolaszék tagjait valami szellemi kapcsolat hozza közelebb a tanügy magasztos eszméihez? Vagy pedig — hiszen a városatyák között férjek is vannak — talán a rejtelmes nevű bizottságok ép úgy kimenők örvéül szolgálnak, mint a főntebbi esetben a regnikoláris küldöttség?

Egy azonban kétségtelen, vagy legalább is erősen valószínű. A bizottságok felé tóduló, vagy oda beválasztott városatyákat nem az vonzza, hogy az illető bizottságokban valóssággal dolgozzanak. Legalább ezt mutatja a bizottságok krónikája. Az iskolaszékekkel megesett, hogy háromszor kellett összehívni, amíg a napirendre kitűzött tanítválasztáshoz szükséges határozatképesség megvolt. Az építészeti bizottság ülésein a városi tisztviselőkön kívül rendszerint egy nem hivatalnok tag szokott megjelenni. A gazdasági szék tagjainak fele egész esztendőn át egyetlen egy

ülésem nem vesz részt; pedig ez meglehetősen fontos, a város anyagi kérdései fölött intézkedő és véleményadó szerve a városnak. Menjünk tovább?

Ha maguk a városatyák ilyen közbömbösen viseltetnek a bizottságok iránt nem csoda, ha azok munkáját teljesen értéktelenné tartják. Pedig nem kellene annak lenni. A közgyűlésen gyakran panaszkodnak a törvényhatósági bizottsági tagok, hogy nem ismerik alaposan az egyik-másik ügyet, amelyet a tanács a közgyűlés elé visz, hogy abban nem lehet első és egyszerű hallásra véleményt formálni, határozatot hozni. Ilyenkor úgy segitenek a dolgon, hogy kinyomatnak egy csomó javaslatot, az ügyet pedig eltoltják egy közgyűléssel. A nagy tájékozatlanságnak pedig az az oka, hogy a közgyűlést megelőző bizottsági ülésen nem jelennek meg s az alkalom, a mely ép arra való lenne, hogy a közgyűlés munkáján csökkentsen, vitaanyagát levezesse és annak kérdései felől előzetesen informáljon, szóval, módot nyujtson arra, hogy a városatyák körülbelül megállapodott ítélettel jöjjenek a közgyűlésre, — teljesen elvész.

A holnapi közgyűlésen, új városatyáknak ambiciótól, friss arcaitól tarkán, választja meg a város a bizottságokat. Javítsanak az ujjáformált bizottságok valamit a múlt bűnein; legyenek ezek a szakbizottságok mind eleven, érdeklődéssel táplált szervei a

A kis herceg.

Irta: Adám Éva.

A kis városka társadalmának nem volt semmi szenzációja. Anélkül pedig nem lehet élni egy pár ezer lakossal bíró, eldugott fészekben. Katonai állomás volt, de tudja Isten, a tiszték is úgy éltek, mintha aludt vér lett volna bennük. Azt hiszem, az egész közönséget lekicsinyelték. Még paprikát se hintettek senki szemébe. A civil urakkal úgy látszólag barátkoztak, de igazi, benső barátságáról szó sem lehetett.

Valóságos Istenáldás volt hát a penészedő kedélyekre a szegény Kun Irén esete. Se szó, se beszéd: meglötte magát. Pedig menyasszony volt. Jegyese az új kormány alatt bejutott, nagyon is fiatal alispánnak. Gondolni lehet, hogy sokan irigyelték a Kun Irén szerencsáját.

Ugyanis a Tekintetes vármegye alispánjának felesége, manapság egyenrangú egy méltóságos asszonynyal. Kun Irénnek nem kellett semmiféle cím. Többre értékelte az igaz szerelmet. Azt pedig nem az alispán ébresztette fel a kicsiny szívében, hanem Altmann Tibor főhadnagy.

Istenem! Hát nem halás téma ez egy kis város közönségének? Boldog, boldogtalan ezt tárgyalt. A szentimentálisok megsiratták, a realisták kikacagták. Relatív minden örömnünk

és minden szenvedésünk. Egyik is, másik is csak a saját maga számára igaz mindenkinek.

Altmann Tibor a szentimentálisokhoz tartozott. Kékszemű, érzékeny lelkű német fiú volt! Könyveket olvasott, hegedült. Ez ritkaság. A katonák szabad idejükben inkább egybekkel szeretnek foglalkozni.

A német fiú borongó kedélyéből magyarázható, hogy lelke mélyéig megrendítette a Kun Irén esete. Utón-utófélen ezt tárgyalta mindenki. Az érzékeny főhadnagy nagyon kellemtlenül érezte magát, habár igazán semmi köze se volt a szomorú esethez. Arról igazán még egy főhadnagy se tehet, ha egy leány, aki másnak a menyasszonya: beleszeret. Azok után a pár perces vizitek után, melyek alatt olykor a főhadnagy tisztelgett a családnál.

— Az én magaviseletem korrekt volt, — ugy-e fiúk?

Megnyugtatták, hogy az volt. Azt is megmagyarázták a szőke német fiúnak, hogy semmi oka nincs a restelkedésre, inkább legyen büszke, emelje fel a fejét, hiszen élő, eleven hőse egy szenzációs regénynek.

Lassanként beleléte magát Altmann Tibor a hős szerepébe. Az emberek is ilyen szemmel nézték. A leányok pedig, akik eddig nagy félvállról mondogatták, hogy így, meg úgy a „kis Altmann” — most szemmel láthatólag kacérkodtak a hírnévre vergődött kis katonával.

Altmann Tibort ellenben annyira meghattotta a Kun Irén öngyilkossági kísérlete, hogy úgy érezte, ennek folytán új fordulatot vesz az ő sorsa is. Gavalléros kötelezettséget érzett az iránt a leány iránt, aki nem akart élni nélküle. A mi kezdetben gavalléria volt, később szerelemmé változott. Bolondul beleszeretett Kun Irénbe, a magyar leányba, és végleg elfelejtette, hogy valahol Insurbák táján egy kékszemű Gertrud visszavárja.

Haza is megírta a kis Altmann, hogy halálosan szerelmes. Feleségül fogja venni Kun Irént. Még nem beszélt erről a leánynyal, — de Istenem, hiszen az természetes.

Szép Bajorországban a csodálatos, mélabus Königsee mentén, örömeiben sirt a két jó öreg: Tibor boldog!

Minden reggel azzal az elhatározással kelt fel a főhadnagy, hogy a mai napon leánykérőbe megy. Mégse ment. Olyan nehéz ut ez a férfinek. Sok férfi van, aki szívesen megházasodna, ha meg nem kellene kérnie a leányt. Altmann Tibor is ezekhez tartozott.

A kis főhadnagyot a tiszték zavarták fel merengéséből.

— Nagy ujság! Nagy ujság! — kiabálták össze-vissza és valamennyien egyszerre beszéltek.

— Was ist das? — tudakolta izgatottan a

város közéletének, a mely viszont tudással és szakértelem mellett készült munkát ad a közgyűlésnek: legyenek a való életnek hasznos hozó, dolgozó részei, — ne pedig regnikoláris küldöttségek.

A szerb kereskedelmi szerződést elfogadták.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, január 10

Az újságokban harcias hangú hírek jelentek meg arról, milyen imponálóan fog állást foglalni az ellenzék Polónyi indítványának napirendre tűzése mellett. Azt is megírták a lapok, hogy az ellenzék az indítvány feletti szavazásnál névszerinti szavazást fog kérni. Nos a szavazás egyáltalán nem váltotta valóra a nagy várakozást, hanem ellenkezésképpen a mai ülésen oly kevés ellenzéki képviselő volt jelen, hogy a névszerinti szavazást kérő ivre csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a szükséges husz aláíró összehozni. A munkapárt tagjai ellenben nagy számmal jelentek meg és a Ház így az indítványt természetesen elvetette. Az ellenzék előre bejelentett demonstrációja tehát visszafelé sült el, mert a névszerinti szavazásnál az tünt ki, hogy az ellenzéki honatyák nem nagyon járnak az ülésekre. És e tekintetben se a Justh párt, se a Kossuth párt nem vehet semmit a másik szemére, pedig a blamázs után ugyancsak sok szemrehányást tettek egymásnak.

Napirenden egyébiránt a szerb kereskedelmi szerződésről szóló javaslat volt, amelynek részletes tárgyalását ma be is fejezték és a javaslatot elfogadták.

A képviselőház mai üléséről részletes tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert házelnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Jegyzőkönyv hitelesítés után a kérvényeket mutatja be az elnök, majd elrendeli a szavazást afelett, vajjon Polónyi Gézának az önálló bank felállítására vonatkozó indítványa napirendre tűzessék-e, vagy sem.

A névszerinti szavazás eredménye: napirendre tűzés mellett szavazott 40, ellene 124 képviselő. Így Polónyi indítványát nem tűzi a Ház napirendre.

Következett a szerb kereskedelmi szerződés részletes vitája. A 2. §-nál

Polónyi Géza felvilágosítja előadót arról a tévedéséről, hogy a javaslatot nem Kossuth csinálta, hanem Hieronymi nyújtotta be. Kifogásolja, hogy ez a szakasz olyan súlyos konzekvenciákat vonhat maga után. Kérdi, mi fog történni, tekintve az új adótörvényt, amely a külföldön élő birtoktulajdonosoknak háromszoros megadóztatását írja elő.

Hieronymi Károly: Cáfolja Polónyi állítását és felolvassa a vonatkozó szakaszt, mely csak kereskedés és iparról beszél. Kéri a szakasz változatlan elfogadását.

Elnök a vitát bezárja. A Ház változatlan elfogadja a szakaszt, előbb azonban Rosenberg Gyula előadó reflektál Polónyinak.

A 8. §-nál Polónyi Géza áll fel szólásra. A munkapártiak gunyos kacajba törnek ki és közben közbeszólnak.

— Figyelmeztetem a képviselő urakat, hogy sziveskedjenek engem nyugodtan meghallgatni, mert ha én csak az időt akarnám huzni, beszélhetnék annyit, hogy még nagyon sokáig nem végezhetnék a javaslattal.

Hosszasan foglalkozik a tarifális kérdésekkel.

Elnök figyelmezteti, maradjon a tárgynál és csak a 8. §-ról beszéljen.

Polónyi Géza: A baromfi-tenyésztésről szól és azt kifogásolja, hogy Szerbiából vámmentesen lehet behozni baromfit a szerződés szerint és ezzel konkurenciát csinál a magyar baromfinak.

Hieronymi Károly: Cáfolja Polónyi kijelentéseit és statisztikai adatokat sorol fel annak bizonyítására, hogy az élő szárnyasok behozatala egyáltalán nem árt a magyar baromfi tenyésztésnek. Nem áll az, hogy a szerződés sérti Magyarország érdekeit. Kéri a szakasz elfogadását.

A Ház változatlanul fogadta el a §-t és a javaslat többi paragrafusát is.

Ezután szünet következett.

Szünet után a megüresedett bizottsági tag-sági helyekre történt névszerinti szavazás. Az idő előrehaladott voltára való tekintettel a beadott szavazatokat csak a holnapai ülésen fogják összeszámlálni és a szavazás eredményét is holnap hirdetik ki.

Ezután a miniszterelnök betérjesszette az

állami számvevőszék jelentését az elmúlt év utolsó negyedében történt, költségvetési tulkiadásokról és a kormány jelentését az osztrák-magyar bank szabadalmának lejártá folytán szükségessé vált intézkedésekről.

Batthyány Tivadar gróf és Polónyi Géza kivására az utóbbi jelentést felolvasták. A jelentés azt tartalmazza, hogy a bank a vele átmenetileg kötött egyezség értelmében február 15-ig törvény nélkül is folytatja az alapszabályaiban körvonalozott működést a kormány pedig más banknak a jegy kibocsátásra nem ad szabadalmat, illetve ez iránt a képviselőház elé törvényjavaslatot nem terjeszt. A holnapai ülés napirendjének megállapítása után az ülés véget ért.

SPORT.

+ A Zürichből hazaérkezett labdarúgók. Budapestről jelentik: A magyar válogatott football-csapat, amely három nemzet legjobbjával mérkőzött, ma délután egy óra 40 perckor Budapestre érkezett. A pályaudvaron három ezer főnyi tömeg fogadta lelkes éljenzéssel a derék magyar fiukat s hosszasan ünnepelték őket. A tömeg egy része betódult a vágányok közé, a második sinen álló vonathoz s az előtűnő játékosokat vállra kapva emelték le a kocsikból. Sümegi Vilmos országos képviselő üdvözölte a megérkező magyarokat, akiknek nevében Kárpáthy Béla a M. L. Sz. elnöke köszönte meg az üdvözlést. A csapat a tömeg megújuló lelkes éljenzése között szállott kocsikba.

+ Az Aradi Posta- és Távirat Tisztviselők Sport Egyesülete ez uton meghívja összes tagjait a f. hó 14-én (szombat) este 8 órakor a Millenium külön termében tartandó VI. évi rendes közgyűlésére. Tárgy sorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentések — titkár, pénztáros, szertáros, gazda — számadások, mérlegek bemutatása. 3. Felmentvények feletti határozat. 4. Tisztviselők és választmány egy évre való megválasztása. 5. Költség előirányzat tárgyalása. 6. Indítványok. Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnökséghez adandók be.

kis Altmann, aki mikor valami meglepetés érte mindig németül kiáltott fel.

Megmagyarázták neki a nagy ujdonságot. Most nincs idő ám semmiféle leányra gondolni, hanem hamar elő a parádés mindennel. Ime, itt a távirat, ide helyezték Félix főherceget, 24 óra alatt jelentkeznie kell!

Ez csakugyan nagy ujság. Félix főherceg! Katonai körökben nagy híre volt! Egy szeretetreméltó, 20 22 éves fiú, akinek az volt legnagyobb szerencséje, hogy főherceg: különben nem volna rajta már az uniformis! Így azonban az történt, hogy folyton ide-oda, más-más garnizonba helyezték a kis főherceget, ahová 24 óra alatt meg kellett érkeznie mindig.

A hír teljesen felzavarta a kis várost. Egy főherceg! Ez nem tréfa! Végre is ő is ember, valakivel csak szóba fog állni. De hát kivel?!

— No, azzal se lehet többé beszélni! — jegyezték meg a rossz nyelvek.

A fogadtatással járó láz egy kissé kiverte a főhadnagy fejéből a leánykérést. Miért is nem kérte meg eddig? — most legalább túl volna rajta és vidámabb szívvél vizsgálhatná a szarvasbőr kesztyűi színét.

Félix főherceg megérkezett. A tiszteket mindjárt letegezta. Tetszett neki a város és mindenki. Két nap mulva azonban kijelentette, hogy unatkozik.

— Hát nem jártok sehová? — szólt a tisztekhez.

— Nem, fenség. Polgárcsaládokkal nem érintkezünk.

— És miért? — kérdezte élénken a kis herceg.

A tisztek nem tudtak reá felelni. Mit is felelhettek volna.

A szomszéd faluban lakik Bernáth báró, három leányával ... szólt az egyik.

— Eh tovább! Nyakig vagyok a bárókkal Tudjátok: vizitelni fogunk a helybeli polgároknál. Itt is van ügyvéd, orvos, tanár s más eféle? Mi?!

A mig a kis herceg össze-vissze hadart, úgy érezte Altmann Tibor, hogy a szíve összeszorul.

És vizitelt a tisztikar.

A kis földszintes házak előtt meg-megálltak a fogatok. Odabenn úgy dobogott a szívük az asszonyokéknak. Egy főherceg! Voltak akik hirtelenében egy-egy bájos pongyolát kaptak fel.

A Kun Irénék háza oly szerencsétlenül volt építve, hogy ott csak akkor lehetett meglátni a vendéget, mikor már benn volt. Kun Irén megmosta volt a szépséges fekete haját és éppen azt szárítgatta. Gyorsan elszaladt, de azért meglátta a karcu alakját Félix főherceg és azt mondotta igen nyárspolgáriás hangon: — Ej hal! Ide még eljövünk...

A nőegyleti elnöknő összehívta a hölgyeket és megállapították, hogy a főherceg gavallériáját valamivel viszonznia kell a közön-

ségnek. Bált adnak a tiszteletére. Rövidesen végrehajtották az eszmét. Megyészerte híre futott a bálnak. Vidékről is sokan jöttek. Még Bernáth bárók is megjelentek. Boldog boldogtalan egy társaságban akart lenni a főherceggel. Az ördög nem alszik! Sohasem lehet tudni semmit. Már sokan eldobták a szerelem miatt a királyi koronát is!

Félix főherceg olyan volt, mint egy nyolcadikos diák, de az arcán meglátszott mégis, hogy nem úgy élt, mint azok. Egész este a Kun Irén nyomában volt. Az emberek össze-sugtak. Hevesen vert a leányszíve, ő se tudta miért. A kis Altmann egy tükör alatt állt halálápadtan.

— Gyere haza, fiú ... szólt hozzá a százados.

— E — én?! Már hogy mennék! Azt hiszem ...

Elakadt az Altmann Tibor szava. Kun Irén elsikoltotta magát ... A főherceg ... A főherceg ... Megesókolta. Ott a téren kellős közepén, mindenki szeme láttára. A kis Altmann, mint egy örült, mint egy antik hős, mint egy porig alázott szerencsétlen ugrott oda és öklével a főherceg arcába vágott ...

Félix főhercegnek 24 órával belül új garnizonban kellett jelentkeznie. Így történt máskor is. Csomagolnia se kellett, csak utazott.

Kun Irén megsíratta ...

Altmann Tibor sorsát az olvasóra bízom.

A törvényhatóság bizottságai.

— Akiket a tanács jelölt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 10.

Holnap kell a törvényhatósági bizottságnak megalakítania bizottságait, melyeket három éves megbizatással választ meg. A tanács ma tartott ülésén összeállította a bizottsági tagságra jelöltek névsorát és vita nélkül hozzájárult a polgármester előterjesztéséhez, aki kijelentette, hogy a bizottságok megválasztásánál azt a szempontot kell hangsúlyozottan érvényre juttatni, hogy mindazok, akik helyet foglalnak el és dolgozni akarnak, megbizatáshoz jussanak, de a legfontosabb bizottságokat nem szabad a jövőben oly helyzetbe juttatni, hogy a részvétlenség miatt üléseket se lehessen tartani.

A polgármester előterjesztése alapján a tanács következőképpen javasolja a bizottságok megalakítását:

Sorozó bizottság. Elnöke: a polgármester, helyettese a főjegyző, orvos Tisch Mór dr., tagok: Blaskovits Antal, Heim Bertalan, Nikolits Sándor, Mittner József.

Közigazgatási bizottságból kilépnek: Barabás Béla, Ring Géza, Rosenberg Miksa dr., Ottenberg Tivadar és Steinhart Mór dr. és ezeknek helyei szavazás útján töltendők be. A tanács nem tesz javaslatot.

Iskolaszéki tagokul javaslatba hozza a tanács: arabás Béla, Fetter Géza, Glück Károly, Issekutz László dr., Kristyórány János, Kovács Vince, Leitner Ernő dr., Lőcs Rezső, Leopold Zsigmond, Maresch Gyula, Mülek Lajos dr., Müller Károly, Nesnera Aladár, Nemess Zsigmond dr., Neuman Adolf, Nachtébel Ödön, Parecz Béla dr., Probst Mihály, Reicher Károly, Reinhart Gyula, Ring Lajos, Robitsék Ágoston, Steinhart Mór dr., Somló Armin dr., Szalay Arnold dr., Tolnay János dr., Tedeschi Viktor, Tisch Mór dr., Walder Gyula, Varjassy Lajos, Varjassy Lajos dr., Wadowsky Gusztáv, Vizer Lajos bizottsági tagokul.

Szülőbizottságba az eddigi tagokat: Andrányi Károly báró, Barabás Béla dr., Kabdebó János dr., Lukácsy Lajos, Mülek Lajos dr., Müller Károly, Maudl Vilmos dr., Nemess Zsigmond dr., Reicher Károly, Stauber József, Tedeschi Viktor, Tisch Mór dr., Wadowsky Gusztáv. Hivatalból tagok: elnök: a főispán, helyettese a polgármester, főjegyző, főkapitány, gazdasági tanácsnok.

Bíróválasztmány. Elnöke: a főispán, jegyzője a főjegyző, tagokul Nesnera Aladárt, Müller Károlyt, Steinhart Mór dr., Rosenberg Miksát, Vizer Lajost.

Esküdtöket összeíró bizottság. Somló Armin dr., Heitz Nándor dr. Bizalmi férfiak: Kosztka Emil, Kohn S. N., Nikolits Sándor, Sugár Jenő dr., Steiner Ferenc és Steigerwald Alajos.

Igazoló választmány: Főispán elnökké kinevezi Robitsék Ágoston dr.-t; tagokul ajánlja: Mülek Lajos dr.-t, Mandl Vilmos dr.-t, Parecz Béla dr.-t, polgármester javaslatba hozza: Barabás Bélát, Sugár Jenő dr.-t, Tagányi Sándor dr.-t, Tolnai János dr.-t, Vajda István dr.-t.

Arvizvédelmi bizottság: Elnök: a polgármester. Jegyzők a főjegyző és az aljegyzők. Tagok: a tanács tagjai, a főmérnök, Avarffy Imre dr., Barabás Béla dr., Blaskovits Antal, Chirke Vilmos, Domány József, Éles Béla dr., Fodor Zsigmond, Gutzjahr Mihály, Kotsis Lajos, id. Kristyórány János, Mittner József, Nesnera Aladár, Nikolits Sándor, Opre Péter dr., Probst Mihály, Reinhart Kálmán, Reisinger Sándor, Stauber József, Somló Armin dr., Steigerwald Alajos, Szathmáry Károly, Szántay Béla, Szankovits Miklós, Szudy Elemér, Tabakovits Emil, Wagner József, Walder Gyula, Vass Mátyás, Zima Tibor, Zerkovitz Rudolf.

Arvabírói igazgató-választmány. Elnök: a polgármester. Hivatalból tagja a tisztifőorvos. Tagok: Almási T. Pál, Bing Vilmos, Hoffmann Antal, Kohn S. N., Mülek Lajos dr., Vass Mátyás.

Automobil felügyelő-bizottság. Elnök: a polgármester, h. elnök: a gazdasági tanácsnok. Előadó: a gépezemigazgató. Tagok: a gazdasági tanácsnok, főmérnök, főszámvevő, főpénztárnok, Avarffy Géza, Dörner János, Farkas Ernő, Fetter Géza, Nesnera Aladár, ifj. Neumann Adolf, Ottenberg Tivadar, Rosenberg Miksa dr., Reisinger

Sándor, Sztankovits Miklós, Szathmáry János. Jegyző: az egyik aljegyző.

Beszállásolási bizottság. Elnök: a főkapitány. Előadó: a főjegyző, jegyző a katonai előadó. Tagok: Dengl Lajos, Heitz Nándor dr., Hoffmann Antal, Steiner József.

Cselédjutalmazó bizottság. Elnök: a főkapitány. Jegyző a rendőrfogalmazó. Tagok: a főjegyző, főügyész, Mittner József, Nagy Sándor dr., Steigerwald Alajos, Tedeschi Viktor.

Egészségügyi bizottság. Elnököt és jegyzőt maga választja. Tagjai: hivatalból: a tisztifőorvos, a gyermekkorházi igazgató főorvos, a 4. kerületi t. orvos, a városi m. kir. állatorvos, a honvédelmi zászlóalj orvosa, összesen 7 tag. A közigazgatási bizottság által választott 1 gyógyszerész, 1 mérnök, 1 építész. A törvényhatósági bizottság részéről választott tagok: Avarffy Imre dr., Hajós Árpád, Issekutz László dr., Kabdebó János dr., Kronstein Vilmos dr., Leitner Ernő dr., Ring Lajos, Keppich Jakab dr., Reinhardt Gyula, Varjassy Árpád.

Építészeti bizottság. Elnök a gazdasági tanácsnok, h. elnök a gazdasági aljegyző. Előadó a főmérnök. Jegyző egyik mérnök. Tagok: Blaskovits Antal, ifj. Bográn Károly, Czukor László, Dörner János, Fodor Zsigmond, Kotsis Lajos, Mittner József, Nachtébel Ödön, Nikolits Sándor, Probst Mihály, Reinhart Gyula, Reinhart Kálmán, Reisinger Sándor, Steiner József, Szathmáry Károly, Sztankovits Miklós, Szabó Albert, Tabakovits Emil.

Gazdasági szék. Elnök a gazdasági tanácsnok. Jegyző a II. aljegyző. Tagok: a főszámvevő, mérnök, kamarás, Adler Andor, Avarffy Géza, Blaskovits Antal, Bolyos István, Cziráky Márton, Dengl Lajos, Dengl Rezső, Dobró Pál, Dörner János, Faragó Rezső, Farkas Sándor, Fritz József, Földes Kelemen, Gaál Ferenc, Goldschmidt Miksa, Glück Károly, Gutzjahr Mihály, Heim Bertalan, Hoffmann Antal, Kneffel Lajos, Kiss Ferenc, Kohn S. N., Kosztka Emil, Koch Dániel, Lengyel Tivadar, Lengyel Manó, Lészai Sándor, Maresch Gyula, Mittner József, Mairovitz Mór, Nagy Kálmán, id. Neuman Adolf, Neuman Dániel, Nikolits Sándor, Odray Antal, Probst Mihály, Reinhart Gyula, Reinhart Kálmán, Rajku Demeter, Schwartz Adolf, Schwartz Herman, Schwartz Zsigmond, Schwartz János, Steigerwald Alajos, Szabó Zoltán, Szathmáry Károly, Szántay Béla, Táfróv József, Tenner Lajos, Tóth József, Vass Mátyás, Weisz Dávid.

Gyáralapítási bizottság: Elnök a polgármester, h. elnök: a gazdasági tanácsnok. Jegyzője a főmérnök. Tagok: a főügyész, főszámvevő, Avarffy Géza, Domány József, Dörner János, Fetter Géza, Hoffmann Antal, Kristyórány János, Lukácsy Lajos, Müller Károly, Mülek Lajos dr., Nesnera Aladár, Neuman Adolf, Neuman Károly dr., Neuman Samu, Ottenberg Tivadar, Ring Géza, Rosenberg Miksa dr., Reinhart Gyula, Reisinger Sándor, Steinhart Mór dr., Stauber József, Steiner József, Steigerwald Alajos, Szathmáry János, Szathmáry Károly, Tedeschi Viktor, Varjassy Árpád, Varjassy Lajos dr., Vizer Lajos.

Gyermekkorházi bizottság. Elnök a polgármester. Előadó a gyermekkorházi igazgató főorvos. Jegyző a polgármesteri fogalmazó. Tagok: a főkapitány, a tisztifőorvos, Andrányi Károly báró, Issekutz László dr., Mülek Lajos dr., Neuman Adolf, Steiner Ferenc. A Fehérkereszt gyermekvédő egyesület részéről: Szakoleczay Lajos dr.

Iparos tanonciskolai felügyelő bizottság. Elnököt és jegyzőt maga választja. Tagok a törvényhatósági bizottság által választva: Czukor László, Glück Károly, Kiss Ferenc, Kristyórány János, Kovács Vince, Nesnera Aladár, Reinhart Steigerwald Alajos, Tabakovics Emil. Az iparostület által választandó 2 tag. Az iparos tanonc iskola tantestülete által saját kebeléből választandó egy tag.

Jogi bizottság. Elnök a polgármester. Jegyző: az alügyész. Tagok: Barabás Béla dr., Éles Béla dr., Fábry Sándor dr., Heitz Nándor dr., Lukácsy Lajos, Mandl Vilmos dr., Mülek Lajos dr., Müller Károly, Nagy Sándor dr., Nemess Zsigmond dr., Opre Péter dr., Reisinger Ferenc dr., Robitsék Ágoston dr., Rosenberg Miksa dr., Schwartz Jenő dr., Somló Armin dr., Steinhart Mór dr., Szalay Antal, Szalai Arnold dr., Vajda István dr., Varjassy Lajos dr., Vizer Lajos, Parecz Béla dr., Sugár Jenő dr., Krenner Zoltán dr.

Fogyasztási adókezelő bizottság. Elnök a polgármester. Tagok a gazdasági tanácsnok, fogyasztási adó felügyelő, Adler Andor, Bing Vilmos, Fuchs Ignác, Tedeschi-Victor és Nagy Kálmán.

Kereskedelmi tanonciskolai felügyelő-bizottság. Elnököt és jegyzőjét maga választja. A törvényhatósági bizottság által választott tagok: Funkelstein József, Hoffmann Antal, Kneffel Lajos, Maresch Gyula, Faragó Rezső, Tedeschi Viktor.

Közlekedési bizottság. Elnök: a gazdasági tanácsnok. Előadó: a főmérnök. Jegyző a II. almérnök. Tagok: Blaskovits Antal, Fábry Sándor dr., Farkas Ernő, Fényes Kálmán, Fetter Géza, Fodor Zsigmond, Homonnai Nándor, Nesnera Aladár, id. Neuman Adolf, Probst Mihály, Reisinger Sándor, Stauber József, Steiner Ferenc, Steiner József, Szathmáry János, Szathmáry Károly, Sztankovits Miklós, Tabakovits Emil, Tenner Lajos, Wagner József.

Népnevelési bizottság. Elnök: a polgármester. Jegyző: a polgármesteri fogalmazó. Tagok: Cziráki Márton, Frint Lajos, Hermann Gyula, Keppich Jakab dr., Kiss Ferenc, Ring Géza, Ring Lajos, Rozsnyai József, Somló Armin dr., Steiner Ferenc, Steigerwald Alajos, Szudy Elemér, Zima Tibor.

Nyugdíj bizottság. Elnök a polgármester. Jegyző az I. aljegyző. Tagok a főjegyző, főszámvevő, főpénztárnok, Avarffy Géza, Bing Vilmos, Neuman Dániel, Mandl Vilmos dr., Hoffmann Antal. A tisztviselők részéről: Sarlot Domokos. A tanítók részéről: Szilágyi György.

Part bizottság. Elnök a polgármester. Előadó: a főmérnök. Jegyző a II. almérnök. Tagok: Fodor Zsigmond, Mairovitz Mór, Nesnera Aladár, Probst Mihály, Reinhart Kálmán, Reisinger Sándor, Steiner József, Sztankovits Miklós, Zerkovitz Rudolf.

Park bizottság. Elnök a gazdasági tanácsnok, jegyző a II.-od aljegyző. Tagok a főmérnök, Avarffy Géza, Bing János, Fetter Géza, Farkas Ernő, Gutzjahr Mihály, Lukácsy Lajos, Varjassy Árpád, Wadowsky Gusztáv.

Pénzügyi bizottság. Elnök: az adó és pénzügyi tanácsnok. Jegyző az I. aljegyző. Tagok a főszámvevő, főpénztárnok, Andrányi Károly báró, Adler Andor, Bing Vilmos, Czukor László, Domány József, Éles Armin, Faragó Rezső, Fetter Géza, Fodor Zsigmond, Fuchs Ignác, Goldschmidt Sándor, Hesc Vilmos, Kneffel Lajos, Kohn S. N., Lukácsy Lajos, Lusztig Armin, ifj. Neuman Adolf, Neuman Samu, Ottenberg Tivadar, Pick Ernő, Ring Géza, Stauber József, Schwartz Adolf, Schwartz Herman, Somló Armin dr., Steiner Ferenc, Steinhart Mór dr., Szabó Albert, Szathmáry János, Szudy Elemér, Tedeschi Viktor, Tenner Lajos, Wadowsky Gusztáv, Varjassy Lajos dr., Weisz Márk, Weiss Dávid, Zima Tibor.

Pénztárvizsgáló bizottság. Elnök: a polgármester, jegyző az I. aljegyző, tagok: főügyész, Fuchs Ignác, Hoffmann Antal, Nikolits Sándor, Steiner Vilmos, Walder Gyula.

Prostitucionális bizottság. Elnökét maga választja. Előadó a főkapitány. Jegyző a rendőrfogalmazó. Tagok: a tisztifőorvos, a 4. kerületi t. orvos, Avarffy Imre dr., Blaskovits Antal, Domány József, Issekutz László dr., Kabdebó János dr., Keppich Jakab dr., Kronstein Vilmos dr.

Puható bizottság. Elnök a főjegyző. Tagok Blaskovits Antal, Rajku Demeter.

Siketnéma iskola felügyelő-bizottság. Elnök: a polgármester. Jegyző: Éliás Jakab siketnéma intézeti igazgató. Tagok: Bing Vilmos, Cziráki Márton, Glück Károly, Frint Lajos, Nesnera Aladár, ifj. Neuman Adolf, Kovács Vincze, Varjassy Lajos dr.

Számonkérő szék. A törvényhatósági bizottság által kiküldött tagok: Mülek Lajos dr., Steinhart Mór dr.

Szegényügyi bizottság. Elnök: a főkapitány. Jegyző: a kapitányi hivatali előadó (Hoffmann Győző). Tagok: a főorvos, a 4. kerületi orvos, Blaskovits Antal, Fritz József, Glück Károly, Keppich Jakab dr., Kiss Ferenc, Kohn S. N., Mittner József, Mairovitz Mór, Tedeschi Viktor, Vass Mátyás, Weisz Dávid.

Temető bizottság. Elnök a gazdasági tanácsnok. Jegyző a II. aljegyző. Tagok: a főkapitány, főorvos, Blaskovits Antal, Domány József, Frint Lajos, Mittner József, Rozsnyai József, Homonnay Nándor.

Vámkezelést ellenőrző bizottság. Elnök: a gazdasági tanácsnok. Jegyző: a II. aljegyző. Tagok: az adóügyi tanácsnok, főszámvevő, Adler Andor, Bolyos István, Faragó Rezső, Hoffmann Antal, Kohn S. N., Maresch Gyula, Opre Péter dr., Ottenberg Tivadar, Ring Géza, Hehs Vilmos.

Város szabályozási bizottság. Elnök: a gazdasági tanácsnok. Tagok: a főmérnök, Fetter Géza, Fodor Zsigmond, Lukácsy Lajos, Nachtnébel Ödön, Nesnera Aladár, Reisinger Sándor, Steiner József, Szathmáry János, Szathmáry Károly, Sztankovits Miklós, Szudy Elemér, Tabakovits Emil, Varjassy Árpád, Walder Gyula, Zima Tibor, Zerkovits Rudolf.

Világítási bizottság. Elnök a főkapitány. Előadó a főmérnök. Jegyző a II. aljegyző. Tagok: Nachtnébel Ödön, Nesnera Aladár, Reinhardt Gyula, Szathmáry Károly, Tenner Lajos, Vass Mátyás, Zima Tibor.

TÖRVENYKEZÉS.

Az aradi ügyészség működése 1910-ben.

— Ahol nincs restancia. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 10

Az aradi kir. ügyészség most készítette el az 1910. évi működéséről szóló kimutatást. Ez a kimutatás dicséretesen tükrözteti vissza az ügyészség szorgalmát és ügybuzgó tevékenységét. 21240 szám érkezett és valamennyit feldolgozzák. Teljes elismerés illeti meg Szakolczay Lajost az ügyészség vezetőjét, továbbá Pogonyi Nándor, Fikker Károly Eckensberger László és Morocza Dénes ügyészeket, az ügyészség kezelő és segéd személyzetét azért a munkáért, amelyet végeztek. A kimutatást itt adjuk:

A kir. ügyészséghez beérkezett összesen: 21240 szám s valamennyi elintéztetett; A nyomozat lajstromába bevezetett 2346 ügy, a vizsgálatok lajstromába pedig 133 ügy. A nyomozati ügyekből befejeztetett 2148, folyamatban maradt 198, a vizsgálati ügyekből befejeztetett 124, folyamatban maradt 9.

Feljelentés beérkezett 2474 darab s elintéztetett valamennyi. A nyomozási ügyekből az aradi rendőrség 1022, a főszolgabírák 33, a csendőrség 388, s a községi előjáróságok 1215 t fejezték be ügyészi intézkedésre.

A nyomozati ügyek közül 1554 ügyben az ügyészség a további eljárást megszüntette, 804 esetben vádiratot készített 133 esetben pedig vizsgálat elrendelést indítványozott.

Az ügyészi kar hét tagja 1910. évben 538 napon át volt tárgyalásokon elfoglalva s letartóztatott 339 ügyben. A fogházban 1910. év folyamán letartóztatva volt 1377 egyén s december hó 31-én a fogoly létszám 215 főre rugott. A járásbírói fogházban 1910. évben letartóztatva volt 3272 egyén s az év végén fogságban maradt 52.

Bűnügyi költségekre kiadott az ügyészség vezetője 130654 korona 01 fillért, a rabok élelmezése illetve tartása pedig 39863 korona 64 fillérbe került. Az esküdteknek az év folyamán 2318 korona fizettetett esküdtdíjakban. Pénzbüntetésben 1910. évben 4878 korona 50 fillér folyt be.

§ **Bíró a bírák ellen.** Hirt adtunk lapunkban arról az ellentétről, a mely a szegedi törvényszék bírái és Nagy Zoltán dr. törvényszéki bíró között keletkezett a miatt, hogy Nagy egy cikkében az új törvényszéki elnök figyelmét a stréber és üresfejű bírákra hívta föl. Nagy Aladár, a törvényszék új elnöke, ma székfoglalójában intézte el a kínos kérdést:

Ez a törvényszék, — ugymond, — jogászai nivó és munkaszeretet tekintetében az egész országban előkelő helyet foglal el. Ez a bírói testület az, a mely testületben törtető stréberségről, üres nagyképüségről, opportunus alkalmazkodásról szó sem lehet.

Az új törvényszéki elnök ezzel erélyesen visszautasította a vádat, a melyet épp egy bíró hangoztatott bíróiarsai ellen. Érdekessége volt különben a beiktatásnak, hogy az új elnökért kiküldött küldöttség vezetője Simon Ákos dr.

táblabíró volt, akit a battonyai kártyapörben való szereplése tett híressé.

§ **Elfogott kereskedő.** Szegedi tudósítónk írja: Szeged legforgalmasabb utcáján, a Károly-utcán négy esztendeje fényes fűszerüzletet és esemegekereskedést nyitott Halász K. István. Üzlete kitűnően ment, Halász mégis egy szép napon fizetéseképtelenséget jelentett. A hitelezők csődöt kértek ellene, miközben pedig a csőd eljárás folyt, Halász eltűnt. A szegedi törvényszék köröztette is, míg most Ujpesten elfogták és Szegedre szállították. Megtakarított, a hitelezőktől megtartott pénzével Amerikába ment, de ott se boldogult. Így aztán hazajött és most csalárd bukás miatt folyik ellene az eljárás, amelynek a végét a vizsgálati fogságban várja meg.

A tanács álláspontja az állatvásár ügyében.

— Küldöttség a polgármesternél. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 10.

Ma délelőtt négyes küldöttség tisztelgett Múlek Lajos dr. vezetésével Varjassy Lajos polgármesternél, hogy úgy a törvényhatósági bizottság egy tekintélyes részének, valamint egy nagy terhekkal sújtott városrésznél óhaját juttassa el hozzá és kérje tőle támogatását. A polgármester magatartásával meg lehet elégedve az a széleskörű érdekeltség, melynek szószólója Múlek dr. volt, de megnyugvással vehet róla tudomást a város egész közönsége is.

Varjassy polgármester méltóan ahhoz az álláshoz, melyet elfoglal, meleg szívet és megértést tanúsított azoknak jogos kérelmei iránt, akik hozzá támogatásért folyamodtak, de a város egyetemes érdekeinek megvédésében is határozottságot és köteleességtudást tanúsított.

Körülbelül harmincöt jelentek meg azoknak a hívó szavára, akik mozgalmat indítottak a heti állatvásárok áthelyezése ellen, hogy küldöttségileg keressék fel Varjassy polgármestert és kérjék a tanács jóakaratu támogatását céljuk megvalósítására.

A megjelentek óhaját Múlek Lajos dr. tolmácsolta, meleg szavakkal aposztrófálva a polgármestert.

Tudjuk — ugymond — hogy minden városi kérdésben te vagy hivatalba irányt szabni azért is, mert nem vagy az, aki mereven ragaszkodik jobb belátás ellenére is egy állásponthoz, hanem megértően tekintsz a polgárság érdekeire is. Ezért kerestél fel a törvényhatósági bizottsági tagok és az Ovártér körül érdekeltek küldöttsége, hogy elpanaszolják sérelmeiket és kérjék támogatásodat.

Az Ovártérről el akarja a tanács helyezni az állatvásárt. Ha ezt megteszi, akkor itt nem a polgárság érdekeit tartja szem előtt, hanem kiyűl álló ösztönzés érvényesül, melynek befolyása nem terjedhet annyira, hogy megakassza egy városrész létkető életét. Tudjuk, hogy az állatvásár berendezése hiányos és ezért a helyzetet javítani akarunk, de nem akarjuk feladni azt a jogot, hogy a magunk érdekeinek felismerése után ne mi magunk határozzunk afelett, hogy mikor válik szükségessé az áthelyezés. A közgyűlés belátására bízandó a kérdés megoldása most is, mint az a múltban is történt és az a kérelmünk, hogy ezt a jogunkat védve, a tanácsban eszközöld ki, hogy a vásártér áthelyezése kérdését nem a holnap tartandó közgyűléssel oldassa meg.

Válaszában a polgármester kijelentette, hogy mindenkor készségesen siet a hanyatló városrész támogatására, mert mindenkor sokat áldozott a többi részek fejlődése érdekében és a maga részéről nem is lát akadályt abban, hogy az állatvásár-tér mindaddig, míg azt közérdekek meg nem kívánják, ott ne maradjon. A földmivelésügyi miniszter már a múlt év november havát jelölte meg végső terminus gyanánt az áthelyezésre és mivel ez nem történt meg, nem is engedélyezte a decemberben kért konzum sertés vásárt. De azt hiszem —

ugymond — ez nem lesz akadály, mert a miniszter alapos információ után maga is befogja látni, hogy az esetben, ha az Ovártéren a törvénynek megfelelő vásártér rendezünk be, akkor a vásár ott is jó helyen van. Azt azonban ki kell jelentenem, hogy a berendezés költségeit a törvényhatóság nem viselheti, hanem az azokat a köröket terheli, amelyek érdeke, hogy a forgalom a mai helyéről el ne tereltessek. Ezt az álláspontot fogom képviselni a tanácsban is és oda fogok hatni, hogy a tanács javasolja a közgyűlésnek, ne mondja ki még most a vásár áthelyezését, hanem intézzen felterjesztést a miniszterhez, akinek adja tudtára, hogy a törvény követelményeinek megfelelő piac áll rövid időn belül az állatvásár rendelkezésére az Ovártéren.

Lelkes éljenzés fogadta a polgármester korrekt nyilatkozatát, aki ezután kijelentette azt is, hogy közben jár majd, hogy a földmivelésügyi miniszter fogadja azt a küldöttséget, mely neki ezt a felterjesztést átadja.

A tanács ma Urbán Iván főispán elnöklésével tartott ülésében foglalkozott a kérdéssel, amelyet két részre osztott.

Az országos vásárok megtartására már régebben kijelölt terület van a jövőben a heti piacnak szánva és azt az állategészségügyi törvénynek megfelelően fel kell szerelni. A tervet a temesvári állategészségügyi felügyelő, Sarlot Domokos főkapitány, Kellner főállatorvos véleményei alapján készítette el a városi mérnöki hivatal és azok szerint 760 korona befektetés szükséges, hogy az új piactér megfelelő legyen. A tanács azt javasolja, hogy ezt az áthelyezéstől függetlenül készíttesse el a közgyűlés.

Az áthelyezésre vonatkozó döntés előtt figyelmezteti a tanács a törvényhatóságot, hogy a közgyűlés még a múlt esztendőben ethatározta az Ovártéri parcellák egy részének eladását és az árverést 1911. évre tűzte ki.

A polgármester azonban megjegyezte, hogy a mai pénzügyi viszonyok között nincs remény arra, hogy az eladást megelőző rendezéshez szükséges tőkét a város előteremtse és ezért az árverés jövőre is halasztható. Azonban ha megmarad is még egy rövid ideig a vásár az Ovártéren, azt be kell rendezni. Ezért mondja ki a közgyűlés, hogy a mérnöki hivatal készítse el a szükséges terveket és költségvetéseket, ezt a tanács a február havi közgyűlésnek mutassa be. Szerezzen be az érdekeltektől kötelező nyilatkozatokat, hogy a berendezés költségeit teljesen fedezik, és ha ez megtörtént, februárban mondja ki a törvényhatóság a végső szót. Erről a földmivelésügyi miniszter értesítendő lesz, aki valószínűleg nem gördit akadályt a megoldásnak egy hónapra történt elhalasztása elé.

Lócs Rezső gazdasági tanácsos figyelmeztette a tanácsot arra, hogy az Ovártéren a hidfeljáró elkészültével a vízlevezetés igen sok pénzbe fog kerülni, mert a csatornák a szint felett másfél méterrel magasabban fekszenek és ezt a körülményt fel kell tártani, mielőtt még a közgyűlés bármiképpen is angazsálná magát.

Véleménye szerint olyan horribilis összegbe kerül a rendezés, hogy az érdekeltség aligha lesz hajlandó azokat vállalni.

VIDÉK.

A borossebesi iparos ifjusági egyesület folyó hó 8-án, d. u. tartotta meg rendes évi közgyűlését. A felolvasott évi jelentéseket tudomásul vették és a tisztikarnak a felmentvényt megadták. Azután az elnöki széket Füzes József tanító, az egyesület ügybuzgó diszelnöke foglalta el és kérte a közgyűlést, hogy az eddigi elnököt Steiner Samut, aki az egyesület érdekében oly sokat tett, továbbra is bizzák meg az ügyek vezetésével, amit a közgyűlés tudomásul vett és Steiner Samut egyhangulag újra elnökké választotta. Ezután a többi tisztviselők megválasztása következett. Alelnök lett Kiliik Kálmán. Jegyző Zsiták Pál. Pénztárnok Patkó Vilmos.

Öngyilkos aradi ifju.

— Felakasztotta magát az anyja lakásán. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 10.

Ma délután fél két óra tájban jelentették a rendőrségen, hogy Bayer Leó, Bayer Ida zene-tanárnő tizenhat esztendő fia, Weitzer János-utca 17. sz. alatti lakásán felakasztotta magát. A rendőrség részéről Bittner Róbert fogalmazó és Prohászka László dr. tiszti orvos azonnal kimentek a helyszínére. A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről, az orvos azonban csak a nemrég beállott halált konstatálhatta.

Hogy a mindig jókedvű, sőt pajkos természetű fiu halálának mi volt az oka, addig nem lehet tudni és egyáltalán az öngyilkosság körülményei is a beavatottak előadása szerint kissé érthetetlen. Bayer Leó nagyon élénk természetű fiu volt, aki tulságosan szeretett játszani. E miatt a tanulást is elhanyagolta. Édesanyja igen sokszor megdorgálta a fiut, akin azonban a dorgálások se javítottak, úgy, hogy édesanyja végül nem is fogszította tovább a fiu iskoláztatását. Bayer Leó miután négy középiskolát végzett, abbahagyta a tanulást és csak zenével foglalkozott. Kötő érzése volt a muzsikához s az édes anyja zene-tanárt akart belőle nevelni. Csellózni taníttatta és a fiu rendkívül gyorsan szép eredményt ért el e téren. De bár szerette a zenét, a játék kedvéért még azt is elhanyagolta. E miatt az anyja többször megszidta.

Ma reggel Bayer Ida, az édesanyja szokása szerint elment otthonról zeneórákat adni. A fiu egyedül maradt a lakásban és szokása szerint gyakorolta magát a csellózásban. Szokatlanul sokáig játszott, majd énekelt és sem reggel, mielőtt édesanyja elment, sem azután nem csinált semmi olyant, ami sötét szándéka iránt gyanut kelthetett volna. A szomszédok ugyan csodálkoztak, hogy egész délelőtt egyetlen egyszer se jött ki a lakásból, holott más-kor a délelőtt nagy részét a folyosón hancurozva töltötte, de ennek senki végzetes fontosságot nem tulajdonított. Mikor azonban egy óráig se jött ki a fiu és a lakásban teljes csend volt, a szomszédasszony átküldte cselédjét, hogy nézze meg mit csinál a fiu. A cseléd kopogott az ajtón és de semmi választ nem kapott. Szólított a fiut, de a szobából semmi nesz nem hallatszott. Erre a leány benézett a lakás üveges ablakán, amelyen függöny volt s csak egy kis résen lehetett a lakásba látni.

A cseléd látta a fiut, de nem gondolt semmi rosszra. Azt mondta az asszonyának, hogy a fiu mozdulatlanul áll a szoba ajtajában és nem akar válaszolni. Az asszony azonban gyanusnak találta a dolgot, ő is benézett az ablakrésen; rosszat sejtve elmondta a dolgot a többi szomszédnak. Ezek, mikor konstatálták, hogy a lakásban teljes csend van és a fiu még — a homályos lakásban úgy látszott — mindig egy helyen áll, betörték az ablakot. Ekkor látták a szomorú valóságot. Bayer Leó felakasztva mozdulatlanul lógott az ajtófélfán.

Azonnal kifeszítették az ajtót, a lakásba hatoltak és levágták a kötelet, de segíteni nem tudtak rajta. Csak a beállott halált konstatálhatta a helyszínére kiszállt tiszti orvos is.

Amint az orvosi vizsgálat megállapította, az öngyilkosság déli negyedegy és egy óra között történhetett. Ezt megerősítik a szomszédok is, akik ebben az időtájtban kopogást hallottak a lakásból. A fiu ugyanis körülbelül két méter

magasságban egy erős szöveget vert az ajtófélfába egy székre állt és úgy erősítette a nyakára a hurkot. Aztán kilökte maga alól a széket és néhány perc múlva megfulladt. Tettének okáról semmiféle levelet nem hagyott hátra.

Az öngyilkos fiu édesanyját azonnal értesítették a történetéről.

A postások fizetésrendezése.

(Tisza István felszólalása. — A kereskedelmi miniszter a telefonreformról.)

(Fővárosi tudósítónktól.)

Arad január 10.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután folytatta a kereskedelmi tárcának a posta, táviró és telefon ügyeire vonatkozó részét, illetőleg annak tárgyalását. A költségvetésnek ez a passzusa élénk vitára adott alkalmat.

Tisza István gróf szólalt föl először s érdeklődött a postai tisztviselők fizetésrendezése iránt. Kívánatosnak tartotta, hogy a fizetésrendezésben a közigazgatási, műszaki és számvevőségi tisztviselők is részesüljenek, mert a kizárásokat nem tartja méltányosnak.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter részletesen válaszolt a vita során felmerült kérdésekre. Kijelentette, hogy a posta gazdasági eredményeinek megítélésénél nem szabad tekintetbe venni azt a számos ingyen szolgáltatást, amelyet a posta díjkedvezmény fejében teljesít.

A fizetésrendezésre nézve megjegyzi a miniszter, hogy ő hivatalba lépésekor kész helyzetet talált. Válaszol arra a megjegyzésre, hogy a közigazgatási, műszaki és számvevőségi személyzet kizárása nem volna méltányos. Kijelenti, hogy ennek a kérdésnek igen sok más oldala is van még, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni. De megjegyzi, hogy az 1912. évi költségelőirányzat összeállításánál a dolgot újabb megfontolás tárgyává fogja tenni és akkor fog határozott állást foglalni.

A fizetés kérdéshez tartozik a részjutalék kérdése is, amely rendszer életbeléptetését ő kezdeményezte 1901-ben.

A vita során felmerült az a megjegyzés, hogy a budapesti telefondíj egész Európában a legdrágább. Ez nem áll. A budapesti telefon csak azoknak drága, akik keveset beszélnek, azoknak, akik sokat beszélnek, olcsóbb mint a külföldi városokban. Az összehasonlítás különben is igen nehéz. Arra azonban rá kell mutatnia, hogy Bécsben, Párisban, Londonban, Genuában sokkal drágább a telefon. Az új díjszabástervezet, amely a hibákat korrigálni fogja, már készül, de ez úgy se léphet előbb életbe, amíg az új telefonközpont el nem készül. Az új telefonközpont pedig legjobb esetben 1913-ban készülhet el. A mostani telefonközpont mellett ugyanis a tarifaleszállítás következtében jelentkező új előfizetők állomásainak felszerelése és bekapcsolása lehetetlen.

A törvényhatósági telefonok jelenlegi tarifája elleni felszólalásokat szerinte honorálni kell. Az új tarifatervezet ezeket az anomáliákat is meg fogja szüntetni. Az új tarifában megszűnnek a közigazgatási határok és egységes távolsági tarifát fognak életbeléptetni.

A miniszter beszéde után a bizottság a tárgyalás folytatását holnapra halasztotta.

A bankjavaslat napirenden.

— Justh Gyula panaszodik. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 10.

A szerb kereskedelmi szerződést a mai napon letárgyalták, így tehát holnap a bankjavaslat tárgyalására kerül a sor. Azaz helyesebben a bankjavaslatok tárgyalására, mert van ilyen három is. A kormány javaslata mellett a Kossuth-párt is, meg a Justh-párt is nyújt be bankjavaslatot. És az ellenzék nagyban készül a kormány javaslata elleni oppozícióra. Nagy készülődésekről érkeznek hírek az ellenzéki pártkörökből. Ezek a hírek azonban az ellenzék mai parlamenti szereplése után nagyon sokat veszítettek hitelükből.

Mai politikai távirataink a következők:

Három bankjavaslat.

Budapestről jelentik: A képviselőház holnapi ülésén kezdik meg a bankjavaslat tárgyalását. A kormány törvényjavaslatával szemben a két függetlenségi párt külön-külön határozati javaslatot nyújt be az önálló bank érdekében. A Kossuth-párt javaslatát maga Kossuth Ferenc adja be, a Justh-pártét Földes Béla.

A Justh-párt határozati javaslata így hangzik:

A képviselőház utasítja a kormányt, miszerint az önálló magyar jegybank fölllítása iránt 1910. január 28-án hozott képviselőházi határozat országos végrehajtása iránt intézkedjék.

Ezt a határozati javaslatot aláírták az összes függetlenségiek, úgy a Justh-, mint a Kossuth-párt tagjai. Hasonlóképpen aláírták valamennyien Kossuth Ferenc határozati javaslatait is.

Apponyi Albert gróf interpellációja.

Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf a Ház holnapi ülésén interpellációt intéz a kormányhoz az egyes állami hivatalnokoknak a képviselőházi választásokkal kapcsolatos áthelyezése tárgyában.

Lévay Lajos báró összeférhetetlensége.

Budapestről jelentik: A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága pénteken délután ülést tart, mely alkalommal Szmrecsányi Györgynek Lévay Lajos báró ellen tett összeférhetlenségi bejelentését fogják tárgyalni. Az összeférhetlenségi bejelentést Szmrecsányi a Ház múlt év december 21-iki ülésén tette meg azon a címen, hogy Lévay igazgatósági tagja az Adria tengerhajózási társaságnak, amely pedig egyik főrésztvényese a Cunard Linenek.

Justh Gyula és Spilka Antal.

Ez a két név még nem is régen egy elvet jelentett. Spilka Antal néhány év előtt a battonyai járás főszolgabírája volt és Justh Gyulához elvi, meg személyi barátság fűzte. Justh erősen protegálta Andrassy Gyula akkori belügyminiszternél, hogy nevezze ki hódmezővásárhelyi főispánnak. A hosszas kapacitásának engedett a belügyminiszter és kinevezte Spilkát, aki a Khuen kormány hivatalba lépésekor beadta lemondását, de egyúttal belépett a Nemzeti Munkapártba, mert belátta, hogy Justh Gyula „gyerünk fejjel a falnak” című politikai módszerével lehetetlen ezt az országot a boldogulás útjára vinni. Spilka, mint a munkapárt tagja tegnap Makón a megyei bizottsági választásokon nagy agitációt fejtett ki a függetlenségi párt ellen. Ezt tudtul adták Justh Gyulának, aki ma délben a képviselőház folyosóján odalépett Andrassy Gyula grófhhoz és így szól:

— Bocsánatot kell kérnem tőled.

— Miért? — kérdezte Andrassy meglepődve

— Mert annak idején kieroszakoltam tőled Spilka Antal kinevezését.

Újra korbácsaffér.

— Landherr műépítész véresre korbácsolta Munk orvost. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad január 10

Ujabbban erősen divatba került Budapesten a suhogó — kutyakorbács. A legújabb eset itt következik: Landherr Gyula műépítész szöges korbácsával megverte Munk Artur orvost, akit azzal gyanúsít, hogy földulta családi boldogságát. A műépítész két barátjának társaságában megjelent a fiatal orvos lakásán és felelőségre vonta őt az állítólagos csábításért. A találkozáson izgalmas jelenetek kergették egymást. Az orvos tagadta, hogy köze volna az asszonyhoz, de a férj nem érte be ezzel a kijelentéssel, elővette korbácsát és testi megfenyítéssel akarta vallomásra bírni házigazdáját. Megjegyzendő, hogy Munk huszonöt, Landherrné 34 éves.

Munk Artur dr. amikor látta, hogy felesem tréfa a dolognak, hirtelen revolvert rántott, de mielőtt még hasznát vehette volna a fegyvernek, a férj olyan hatalmas ütést mért rá kezefejére, hogy a fegyvert földre ejtette. Az orvos legényszobájában a műépítő lett az ur, vak dühében irgalmatlanul suhogtatta a korbácsot, amely véres sebeket ejtett a fiatalemberen. Az orvos nagynehezen elérte szobája ajtaját, amelyen keresztül kimenekült a folyosóra. A férj tovább üldözte, mindenütt nyomában volt, ütötte-verte még a népes utca szemeláttára is. Az orvos lakásában támadt affér így fajult el nagy utcai skandalummá, amelynek az odakerült rendőr vetette végét.

A botránynak sablónos előzményei vannak. Landherr, aki tizenöt évvel ezelőtt nősült, ma is rajongással szereti szép feleségét. Házasságukból öt gyermekük született és mostanig a legpéldásabb életet éltek. A férj elhalmozta feleségét szeretetének minden bizonyítékával, drága ékszerekkel kedveskedett neki és a nyáron nagyobb egyiptomi utat tett meg családjával. A jó módú ember, akinek virágzó vállalatok vannak, Budán szanatóriumot is alapított, amelynek igazgatását feleségére bízta. A múlt év elején ebben a szanatóriumban alkalmazták Munk Artur dr. orvost, aki október elsején kénytelen volt megválni állásától, mert be kellett vonulnia a katonasághoz, hogy leszolgálja második fél-évet. Az orvos a tizenhatos számú helyőrségi kórházban teljesít szolgálatot és az Úgyvök-utcában lakik.

Amikor távozott a szanatóriumból, áradatként indult meg a pletyka. A férjnek egyre-másra postáztak, elhitették vele, hogy felesége különös jóindulattal volt a fiatal orvos iránt, aki erősen udvarolt az igazgatónőnek. A szép asszony ellenségei nem nyugodtak, amíg a gyanu mérges fulánkját el nem helyezték és a férj utóbb, hogy végére járjon a dolgoknak, magán-detektívhez fordult. Titkos rendőrök léptek akcióba, hetekig figyelték a meggyanusított uriaszonyt, akinek minden lépéséről beszámoltak. De ez a megfigyelés nem igazolta a vádaskodók állításait, a detektívek végül is kénytelenek voltak olyan értelemben referálni, hogy a feleség nem vét a hitvesi hűség ellen, s hogy a legpéldásabb családi körülmények között él.

A férj, aki az ellenkező eredményt várta, nem hitt, nem tudott hinni kémeinek. A féltékenység kinzó érzése annyira e fogultta tette feleségével szemben, hogy kételkedett a detektívekben is, akikről feltételezte, hogy az asszony megvesztegette őket. Tanácstalan helyzetben támadt az a gondolata, hogy kutyakorbácsal jár végére a dolognak. Tegnap korán délelőtt magához vette két intim barátját és azoknak a kisérletében jelent meg az orvosnál

végző leszámolás végett. Aláíratott Munkkal egy rezerválist, hogy elveszi a feleségét, ami viszont amellet bizonyít, hogy Munknak azt volt oka aláírni. Az aláírás megtörténte után aztán megverte. Az inzultus elkövetése után felkereste ügyvédjét, akit megbízott a valószínűsített beadásával.

A botránynak lovagias uton is lesz folytatása. A fiatal orvos, aki történetesen katona, provokálta a műépítőt, akinek utcai csendháborítás miatt az ötödik kerületi rendőrkapitánysággal is meggyült a baja.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Szerda: A testőr, vigjáték. B) bérlet.
Csütörtök: A testőr, vigjáték. C) bérlet.
Péntek: Cigányszerelem, operett. A) bérlet.
Szombat: Cigányszerelem, operett. B) bérlet.

A testőr.

(Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc. Bemutató előadás.)

Molnár Ferencet a magyar irodalom egyik legnagyobb büszkeségének tartják, és kövessen el bármilyen irodalmi kirohanást, azt világszenzációnak deklarálják és hogy Molnáriárával éljünk „noch nie de gewesenek” minősítik. Így vagyunk a ma bemutatott A testőr című vigjátékkal is.

Kisebb nevű író a megkövezés veszélyének tette volna ki magát, ha ezt a darabot elköveti. Molnár Ferenc zsenialitás palástjába burkolózva lépett színpadra a testőr alak, a hírszárnyára kapta és ha jól megy ismét bejárja a világot egy magyar darab, melynek szerzője ismét Molnár Ferenc és mindig csak Molnár Ferenc. Nem tudom a jó menaszírozás eredménye-e ez, vagy pedig izlésbeli devalváció a világszínpadokon, de valami különös jelenség, különben érthetetlen volna, hogy ez a ma bemutatott darab irodalmi szenzáció erejével hatasson.

Előttünk áll egy művész pár. Az asszony lezajlott viszonyai, amelyeket a férj is evidenciában tart, megközelítik a tucatot. A férj legjobb tudomása szerint az asszony lángoló szenvedélye a hatodik hónapban megszűnik és rohamosan közeledik a fagypontra felé. Mikor ezt az érzelmi változást saját magával szemben is konstatálja, merész tette szánja el magát. Kiváló alakító képességét viszi csatába és testörnek öltözve hódítja meg az asszonyt. Az asszony meghódol, de mikor ennek a hódításnak gyümölcsét is élvezhetné a testőr, a férj féltékenysége diadalmaskodik, de hogy is a férj diadalmaskodik, az asszony a győztes, aki elhiti a férjjel, hogy a testörben is őt szerette, a férjét, akit azonnal felismert és akivel csak azért csalta volna meg az urát, mert tudta, hogy az ura.

Ime egy brilliáns ötlet, melyet Molnár Ferenc végtelenül ősztvér szindarabban higitott fel. Semmi meglepő fordulat, megkapó helyzet, sehol semmi olyan, ami a zsenialitás bélyegét viselné magán. Maga a téma groteszk és önként kínálkozik hálás kidolgozásra, színpadi kiaknázásra. Ebből semmit sem kapunk, de még az ördögben domináló szellemes paradoxonokból sem kapunk semmit, hanem kapunk ezek helyett néhány jász szellemeskedést, parlagi elszólást, és krokistilust, ami előtt ugyebár még ha Molnár Ferenc is követte el őket, akkor sem kell bámulattal hajbókolnunk. Nagyon efemer értékű vigjáték A testőr, a melyet csak a pajtáskodó elnézés fujt fel irodalmi eseményé.

Nálunk lanyha fogadtatásra talált a darab — a klakk nem számít izléstelen és mellőzendő attributum — ellenére annak, hogy az utolsó helyig zsufolt nézőtér előtt került bemutatásra.

A címszerepet, a színészt Szendrey Mihály adta. Nagyon kvalitásos színésznek ismerjük, és ilyenek értékeljük mindig Szendreyt, de ez a par excellence amorozó szerep távol áll az ő egyéniségétől. Ezt a szerepet nálunk Beregi Sándornak kellett volna kiosztani, egyedül ő tudott volna ebben a szerepben érvényesülni. Novák Irén adta a színésznőt, úgy ahogy ezt a szerepet érdemes és lehet megjátszani. Többet, mint amennyit Novák csinált belőle, nem kell és nem is érdemes. Járkál a darabban egy színházi kritikus is, ezt Várnay adta szakállt ragasztva, járkálva és beszélve. Egy színházi mama trágár ki-kiállításait Benkőné mondta el pirulva, és Zalay Margit hallgatta őket még jobban pirulva. A kiállítás és rendezés gondos volt.

A közönség, mint már említettük hűvösen fogadta Molnár Ferenc „zsenialis” darabját. H. G.

* A legelegánsabb közönség lesz jelen január hó 17-ikén Culp Julia hangversenyén. Találkozót ad ott egymásnak Arad színe-java. Ott lesz mindenki, a ki szereti a szépet, a jót, a művészt. Valószínűleg pazar eleganciájú estély-toilettek vonulnak fel, szmokingos urak, szép hölgyek és egyéb külsőségek teszik fényessé az amugy is kiváló művész-estélyt. A hangverseny iránt óriási az érdeklődés. Jegyeket Weisz Leó árúsít.

* A luganoi tó. Olaszország természeti kincsei közül ismét alkalma lesz az aradi közönségnek egyet, még pedig a legbájosabbat megismerai. A luganoi tó ezüstös fodrai, elbűvölő szépségű kerete tárul elének és varázslatos hangulatot lop a lelkünkbe. Mintha ott járnánk a földi paradicsom igéző berkeiben, mintha előtünk csillannának fel a kékes vizű tó ezüsttel áttörött hajjai és felénk bólogatnának a rejtelmesen susogó haragos zöld fák lombjai. Csodaszép kép ez, melyet új műsorán mutat be az Uránia-színház. Itt említjük meg, hogy a József főherceg legutóbbi kisjenői vadászataról felvett nagyszerű mozgófényképet, melyen a főhercegen kívül Augusztus kir. hercegnő, ő felesége unokája és Henrik porosz királyi herceg is részt vett, ezt a mozgófényképet szerdán mutatja be utóljára az Uránia-színház. 175

* Az Apolló-színház szerdán nívós műsort mutat be, melyen gyönyörű természet utáni felvételek, drámák és humoros képek szerepelnek. Csütörtökön este Ráth István és Zlinszky István nagyszerű Uránia-darabját, A sport-ot adja elő az Apolló. Erről részletes informálást talál az olvasó a sport-rovatunkban. 177

* A magyar válogatott csapat külföldi körutja, dacára a svájci vereségnek, dicsőséget hozott a magyar névnek s a magyar sportnak. A francia és az olasz csapatok legyőzésének híre meglepetést keltett az egész világon, mert bár több ízben elvitték az idegen nemzetektől a magyar fiúk a pálmát, de eddig nem tudták rólunk, hogy sportéletünk ilyen fejlett. A magyar válogatott csapat dicsőségében minden egyes magyar embernek része van, mindannyiunknak okunk van az ujjongásra s az öröme. A külföld előtt elért sikerünk újabb híveket kell, hogy szerezzen a magyar sportnak s az érdeklődést fel kell, hogy költse azokban is, akik eddig közömbösen viselkedtek a sporttal szemben. Nem tagadhatja senkisé, hogy valaha is aktuálisabb lett volna a sportról beszélni, mint ma. A megnyilvánuló érdeklődést akarja kielégíteni az aradi Apolló-színház, mikor bemutatja Ráth István és Zlinszky István hírneves sportmanok darabját. A sport-ot. A darab az Uránia Magyar Tudományos Színháznak egymásután sokszor kellett előadni, oly nagy érdeklődés mutatkozott a sport iránt a fővárosi közönség között. Az Apolló csütörtö-

kön este fél kilene óraker mutatja be a darabot vetített és mozgófényképekkel illusztrálva. A szöveget *Heltai Jenő*, az aradi Nemzeti Színház tagja olvassa föl. 177

Száznolcvanöt ezer koronás örökösödési pör.

— Egy aradi földbirtokos ügye. — A Kuria ítélete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 10

A magyar kir. Kuria a napokban mondta ki az utolsó szót abban az örökösödési perben, amelyet *Hámory László dr.* országgyűlési képviselő folytatott néhai fivére *Hirschmann Vilmos*, majd ennek halála után fivérének leánya, kunágotai *Vajda Zsigmondné* ellen. Tizennégy évi pörlekedés után, miközben hatszor hoztak ítéletet az ügyben, a Kuria végre is helyt adott *Hámory dr.* keresetének és az alperest száznolcvanötezer korona megfizetésére kötelezte.

A jogi szempontból is igen érdekes pernek a története itt következik:

Hámory László dr. 1897-ben rendes keresetet adott be az aradi kir. törvényszékhez, mint hagyatéki bírósághoz, fivére *Hirschmann Vilmos*, illetve miután azt gondnokság alá helyezték, gondnoka *Lamberger Lajos* volt aradi ügyvéd ellen. A keresetben előadta, hogy fivére édesatyjuktól, *Hirschmann Simontól*, ennek életében 240,664 korona vagyonértéket kapott ki. Még pedig:

1. Egy földbirtokot, melynek értéke	110.000 korona
Bunyiért adta el fivére <i>Bolyos Istvánnak</i> .	
2. A földbirtokon volt késztermést	18.000 korona
3. Készpénzt	80.000 korona
4. Készpénzt a gazdaság folytatására	17.000 korona
5. A Kazinczy-utcában egy házrészt	15.664 korona

értékben. Minthogy édes atyjuknak, nem volt szándéka egyik fiát a másik rovására megrovidíteni, kétségtelen, hogy ezt a tekintélyes összeget azzal a céllal adta ki fiának, hogy majd örökrészebe betudja. Sajnos édes atyjuk végrendelet hátrahagyása nélkül halt meg és így nem juttathatta írásban is kifejezésre azon óhaját, hogy a 240664 korona Vilmos fia öröksészebe betudassék. Minthogy *Hirschmann Vilmos* a betudásról hallani sem akar és azt állítja, hogy édes atyjától ajándékba kapta a fenti vagyonértékeket, amely esetben pedig osztályrabocsátásnak helye nincs, *Hámory* kérte a bíróságot, állapítsa meg az ő betudási igényét fivérével szemben a 240664 korona erejéig és kötelezze fivérét, hogy ebből az összegből az őt megillető felerészt, vagyis 120322 koronát neki fizesse ki.

Az aradi kir. törvényszék meg is állapította *Hámory László* betudási igényét 205000 koronára vonatkozólag és kötelezte az alperest, 102500 korona megfizetésére. A törvényszék elfogadta a felperes érvelését, hogy tudniillik *Hirschmann Simon* betudási céllal adta ki *Vilmos* fiának a vitás vagyonértékeket. A tábla az ítéletet némi változtatással helybenhagyta, a Kuria azonban mindkét ítélet megváltoztatásával felperest keresetével elutasította, azaz az indokkal, hogy a betudási szándékot nem látja bebizonyítottnak és így el kell fogadni azt a feltevést, hogy *Hirschmann Simon* a pörölt vagyont ajándékba adta *Vilmos* fiának.

Hámory László dr. azonban nem nyugodott bele a Kuria ítéletébe és perújítással élt.

Egy sereg új tanura hivatkozott, akik előtt édes atyja állítólag több ízben kijelentette, hogy nem akarja őt megrovidíteni és az idősebb fiának juttatott összeg az örökrészbe be tudandó lesz. A törvényszék a bizonyítási eljárás eredményéhez képest helyt adott a perújítási keresetnek, mert a hivatkozott tanuk beigazolták a kereseti állításokat és 104.380 koronát állapított meg *Hámory*nak. A tábla némi módosítással helybenhagyta ezt az ítéletet, a Kuria pedig 109.380 koronára emelte fel ezt az összeget megállapított továbbá 72230 korona 46 fillér kamatot és 3927 korona perköltséget, összesen tehát 185,531 korona 46 fillért és kötelezte alperest annak türesemre, hogy felperes részére ez az összeg néhai *Hirschmann Simon* hagyatékának még fel nem osztott részéből 188.592 korona 72 fillérből kintalványoztassék.

A Lloyd-palota.

— Látogatás az új klubban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 10.

Az *Andrássy-téren*, a régi dűledező *Három király* szálló helyén csinos, szürke kupolás kis palota hirdeti az építőművészetnek a városban való örvendetes fejlődését. Ezt a megszerü modern kis palotát az aradi Lloyd-társulat bérelte ki tizenkét esztendőre a tulajdonosától, *Almay Olivér* földbirtokostól. A kecses külsejű két emeletes épületnek, amelyet *Szántay Lajos* tervei szerint alkottak meg, már az első pillantásra olyan a jellege mint egy divatos pavillonnak, amelybe csak mulatni járnak az emberek. Pedig ez téves látszat, mert a Lloyd-nak, (a város kereskedelmi és társadalmi életében fontos hivatást betöltő emez egyesületnek) egyéb feladata is van, mint a vigságok kultiválása. És ezt a feladatot évtizedek óta a legnagyobb gondossággal s dícséretes igyekezettel teljesíti is.

Kereskedelmi téren való működése mellett azonban nagyszámu tagjainak kellemes szórakoztatásáról, és kényelméről is méltó módon kívánt gondoskodni a Lloyd vezetősége és ugyszólván erejét túlhaladó áldozatok árán kellemes otthont, modern klubot teremtett, amellyel egyben az igazi modern klubélet is meghonosul Aradon.

A jövő hónap első napjaiban már teljesen elkészül a Lloyd mintegy tiz teremből álló klubjának egész berendezése és három héten belül megnyílhatik a tagok számára. A félig felszerelt klubhelyiségekben ma látogatást tettünk s elismeréssel szólhatunk az ott látottakról. A Lloyd lefoglalja a palota egész első emeletét. A följárat — ezt valljuk be — nem a legszerencsésebb konstrukció. Ugy tudjuk, hogy először nyílt, széles lépcső följáratot terveztek, ami sokkal praktikusabb és impozánsabb is lett volna, azonban később megváltoztatták ezt és sablonos, szűk lépcső följáratot készítettek. Ennek a hatását kellemesen ellensúlyozza az az impresszió, amit a klub előcsarnoka kelt a szemlélőben. Rokokószzerű berendezése van ennek a két tágas folyosót összpontosító kis előteremnek, amelyben néhány kényelmes szék, egy álló íróasztal és az udvari ablak mellett nagyobb kerekasztal áll, fölötté kisebb villamos csillár. A kékeszürke fal alsó része barna szövét, fa- és üvegburkolatu. csinos képekkel díszítve, fölöttük villamos körtékekkel.

Menjünk innét balra. Itt találjuk a ruhatárat, amely mögött telefonfülke áll a helyi beszélgetések céljaira. (Az interurbán beszélge-

tésre külön, csöndesebb helyen álló telefon van.) A ruhatár mellől nyílik az ajtó a konyhába. Emellett a folyosóról mindjárt a billiárdterembe jutunk. Ez valamivel tágasabb is lehetne, ám bár a beavatottak szerint a billiárd sportját kevéssé üzik a Lloydban. Ennek és általában az összes termeknek a festése egyszerű világos szürke.

A billiárdszoba bal oldali ajtaja a szalombá helyesebben társalgóba nyílik. Izlésesen, egyszerűen berendezett terem ez, kényelmes bőr- és plüsfotelekkel, praktikus íróasztallal.

A billiárdteremtől jobbra az olvasószobába jutunk. Középpütt hosszú asztal. Körülötte székek, oldalt kis fekete könyvszekrény, amelybe még csak ezután fogják a foliánsokat megvársárolni. Ez a lokalitás legvilágosabb helyisége. Az itt leirt termék az *Andrássy-térre* néznek, a térre szolgáló hatalmas üvegtáblákkal. A mint sejtethető, a három szoba egymásba nyílik.

Ezzel az ugynevezett utcai résznek végü. Az olvasószobából ismét az előcsarnokba jutunk, amelyből jobbra nyílnak a kártyaszobák ajtói. Három középnyagyságu terem áll rendelkezésére a bibliás emberiségnek. Ezeknek ablaka az udvarra nyílik. A harmadik szoba a legkisebb, s azt hétköznapi használatra szánták. Azonban van még egy negyedik szoba is, amelynek diszkrétén *tikkári szoba* nevet adtak. Itt is fognak néha-néha kártyázni, ami abból is sejtethető, hogy ehhez a melléklépcsőn is föl lehet jutni . . .

A klub legszebb terme ezek mellett helyezkedik el. Ez a *diszterem*, amelyet gyönyörű kiállításban akarnak átadni a használatnak. A nyole méter széles és huszonkét méter hosszú terem keleti felében fog állni a nagy pódium, amelyet alkalmilag színpaddá is átalakíthatnak. A terem fala még nem száradt ki s így a díszítése lassan halad. A gyönyörű esillárt már elhelyezték: a falak alsó felét barnán fényezett gyöngyházzal díszített faburkolat fogja befedni. Az izlésesen festett falak mellett apró villamos esillárok sorakoznak. A nagyterem hatalmas ablakai a *Könyök-utca* felé nyílnak. A szomszédos területet, amely most némileg elhanyagolt állapotban van, a szerződés értelmében parkirozni fogják. A disztermet csak ünnep- és vásárnap bocsátják a tagoknak rendelkezésére. A háziostéveket természetesen ebben a teremben fogják rendezni.

A klub helyiségek berendezése mintegy huszonnolcezer koronájába kerül az egyesületnek. Már november elsején kellett volna átadni a lokalitást, de még most se készült el teljesen. Az építész, a szerződés értelmében napi ötven korona pónalét fizet a késedelemért, amit a Lloyd mostani — Központi szállóbeli ideiglenes lakásának bérére fordítanak.

A szép berendezés tedezésére szolgáló összeg egy részét úgy véli az egyesület megszerezni, hogy felemelte az eddigi évi 24 korona tagdíjat 48 koronára. A több száz tag közül a fölemelt díj miatt mintegy negyvenen léptek ki, de már tiz új tag jelentkezett. Az egyesület tizenkét évre bérelte ki a helyiséget *Almay Olivértól*. Az első 3 évben hét ezer koronát fizetnek, ez az összeg azonban 3 évenként 500 koronával emelkedik.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás) — — — — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésel osztály — — —	151
Nyomda — — — — —	151

HIREK.

A Habár-perek fináléja.

— Visszavonják a feljelentéseket. —
Távirati tudósítás.

Arad, január 10

Abban a híres pörben, amelyet a koalíciós kormány miniszterei indítottak Habár Mihály szerkesztő ellen, érdekes, jelentős fordulat állott be. Köztudomásu, hogy eddig két sajtóper tárgyalt le a bíróság, Wekerle Sándor miniszterelnökét és Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterét, s mind a két sajtóper Habárra igen szomorúan végződött. Míg három sajtóper van hátra, Andrassy Gyula grófé, Darányi Ignác és Apponyi Albert grófé Ezek a sajtóperek azonban a legnagyobb valószínűség szerint nem fogják foglalkoztatni a bíróságot. A tárgyalást ugyan meg fogják tartani, de ítélethozatalra nem kerül sor. A három volt miniszter hír szerint megelégette Habár eddigi vesszőfutását s úgy hiszik, hogy eléggé megszenvedett rágalmozásaiért.

A napokban oly irányu intervenció indult meg, amely a sajtóperekben a békés megegyezést célozta, a mely minden valószínűség szerint sikerre is vezet. A miniszterek teljes elégtétel fejében hajlandóknak mutatkoznak a feljelentések visszavonására. Az eddigi tárgyalások során olyan megegyezés jött létre, hogy hétfőn a tárgyalás megnyitása után Habár Mihály ki fogja jelenteni, hogy a három volt minisztert megbántani nem akarta, s amennyiben sértve érzik magukat, tisztelettel bocsánatot kér. Ezt az elégtételt a volt miniszterek el fogják fogadni és Sélley Barnabás főügyész helyettes elejti a vádat. Ezzel a nagy per véget fog érni.

Habár Mihály védője, Gaál Jenő dr. a következőkben erősítette meg a fentieket:

A békét Sélley Barnabás főügyész helyettes kezdeményezte, s az ő érdeme, hogy a három még hátralevő pert békésen intézhetjük el. Ugy tudom, hogy Andrassy Gyula gróf gavallozatosan beleegyezett az ügy ily elintézésébe, remélem, hogy a másik két főmagánvádló is megelégszik a bocsánatkérő nyilatkozattal.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 10-én az időjárás: Enyhe, elvélve csapadék.

— A földművelésügyi miniszter Bécsben. Budapestről jelentik: Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter tegnap este Bécsbe utazott. A miniszter holnap délután jön vissza Budapestre.

— A bécsi új nuncius. Romániából jelentik: Granitto di Belmonte pápai nuncius utódja Sarrasini Maurus apát lesz.

— Kitüntetések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Lonovics Gyula dombegyházi nagybirtokosnak, a közügyek és a közjótékonyosság terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta. A király Horti Valér késmárki bankigazgató és alsótátrafüredi fűrdőigazgatónak, a közélet és a közgazdaság terén szerzett érdemei elismerésül, díjmentesen a királyi tanácsosi címet, Gyóry István dr. budapesti kertészeti tanintézetű rendező tanárnak, a kertészeti szakoktatás terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét és végül Vései Sándor kaposvári kereskedőnek, a kereskedelem és a közélet terén kifejtett buzgó és közhasznú munkássága elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— Az új osztrák kabinet eskütétele. Bécsből jelentik: Ma délelőtt 11 órakor ő felsége előtt a schönbruni kastélyban a Bienert-kabinet újonnan kinevezett tagjai és pedig Mayer Róbert dr. pénzügyminiszter, Wickenburg Miksa gróf belügyminiszter, lovag Zaleski Vencel tárcanélküli miniszter, Marek Károly közmunkügyi miniszter, Widmann Adalbert báró földművelésügyi miniszter és Glonbinski Szaniszló dr. vasutügyi miniszter letették az esküt. Az ünnepies aktusnál Gudenus gróf főkamrás és Bienert báró miniszterelnök asszisztáltak. Az eskümentőt Villani báró miniszteri tanácsos olvasta fel.

— Gazdasági cselédek és munkások jutalmazása. A földművelésügyi miniszter a szorgalmas munka és hűség méltánylásául Aradvármegye területén 4 gazdasági cseléd és 4 gazdasági munkás részére egyenként 100 korona jutalomdíjat és egy-egy elismerő oklevelet engedélyezett, mely díjnak a kiosztására a vármegye főispánja az Aradvármegyei Gazdasági Egyesületet kérte fel. Az egyesület ennek folytán Sztoján Trandafir gazdasági munkásnak, aki Hunyady Károly gróf nagybirtokos soborsini uradalmában 32 év óta dolgozik, e hó 8-án kézbesítette a jutalomdíját. E célból az egyesület képviselőjében Vásárhelyi József igazgató elnök, Friebeisz Miklós alelnök, és Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár utaztak ki Soborsinba, s ezen kívül jelen voltak még Urbán Iván főispán, Purgly László és Urbán Péter földbirtokosok, ifj. Salacz Gyula főszolgabíró, ifj. Urbán Iván, Vásárhelyi Bandi és Hunyady Károly gróf egész családjával. A jutalmazás a templom előtti térségen ment végbe, ahol Vásárhelyi József lelkes szavak kíséretében adta át a megjutalmazott munkásnak a 100 koronát és az elismerő oklevelet. Sztoján Trandafir formás beszédben köszönte meg az őt ért kitüntetést, az egybegyűlt román lakosság előtt pedig a görög keleti lelkész ismertette és méltatta az ünnepély lényegét, kiemelve a földes urnak, Hunyady Károly grófnak nemeslelkűségét, aki a jóra való hűséges cselédek és munkások érdemeit egyébként is bőkezűen szokta jutalmazni. Az ünnepély végeztével az egész társaságot a grófi család kitüntető vendégszeretettel látta vendégül.

— Házvétel. Az aradi katolikus kör tegnap tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy megveszi nyolcvanezer korona áron az Ortutay örökösök Széchenyi-utcai házáat és azt a körhelyiség céljaira rendezi be. A vételár egy része önkéntes adományokból gyűlt össze, más részét pedig kamatmentes kölcsönrel fedezik. A kör emeletet szándékozik a földszint fölé emelni és a földszinten üzlethelyiségeket építtet.

— Tengerbe zuhant automobil. Párisból jelentik: Tegnap este Croisy mellett a Lovre torkolatánál automobil szerencsétlenség történt. Maillard szenator automobilja a tengerbe zuhant. Lámpa nem égett a tengerparton, a sofőr eltévesztette az utat és a gép belerohant a hullámokba. Szerencsére a part mellett egy bárka állott, úgy hogy a szenator és a sofőr mikor a hullámok közül felmerültek, belekapaszkodhattak. Segélykiáltásukra azután matrózok siettek elő és a póruljárt utasokat kimentették.

— Verekedő plebános. Tura pestmegyei községben a római katolikus hívek nem igen vannak megelégedve plebánosukkal, Gallovich Jenő dr.-ral. A pap öreg, morózus, kényelemszerető ember, aki gyakran megvárakoztatja a misére összegyűlt híveket a hideg templomban. Pár nappal ezelőtt is ez történt. A hívek türelmetlenül várakoztak s valaki halkan zugolódott: Bizony lusta a mi papunk. Gallovich, aki ebben a pillanatban lépett a templomba, meghallotta ezt a megjegyzést. Odament a kritizálóhoz, haragosan megragadta, pofonütötte és kidobta a templomból. Dulakodás közben egy pár hívet majdnem feldöntött a plebános. A hívek között nagy elkéserevést szült az eset.

— Öngyilkos főhadnagy. Eperjesről jelentik: Protznik Gyula 67. gyalogezredbeli főhadnagy főbelötte magát és meghalt. Az öngyilkos katonatiszt vőlegény volt, a múlt hónapban tartotta eljegyzését. Az öngyilkosság okát nem tudják.

— Elfogott betörővezér. Brassóból jelentik: Tudvalévő, hogy a szabadkai kasszafurás tettei közül Piskin elfogtak három egyént, a banda vezére, Jon Ledopolus bolgár ember azonban elmenekült a csendőrök elől. Most Brassóban elfogták ezt a hírhedt betörőt. Kiderült, hogy a valódi neve Stefán Dimitrieszku, 34 éves és már 20 évet töltött fegyházban. Sok kasszabetörés tette, akit a külföldi rendőrsek is régen keresnek.

— A körösbányai csoda. Vasárnapi lapunkban írtunk arról, hogy Körösbányán Valeán Katalin fiatal cselédleányon különös delejes hatás mutatkozik. A teste minden tárgyat magához vonz s egész nagy tárgyak repülnek feléje olykor. — Brádi tudósítónk fölkereste a birsini körjegyzőt, akinél a leány a múlt nyár folyamán mint pesztra szolgált, s ő is kijelentette, hogy a maga szemével látta, amint az udvaron a rögök és kövek a leány felé röpültek s emiatt kénytelen volt őt elbocsátani a szolgálatból. Érdekes, hogy a leányt három-négy héten át nyugton hagyja megmagyarázhatatlan betegsége s hogy a titokzatos dobálások előtt bizonyos idegesség fogja el, bágyadt lesz s rendszerint mély álomba merül. Jellemző a lunkai nép hite, amellyel a szerencsétlen gyermek betegségét magyarázza. A leány anyja, aki már évekkal ezelőtt meghalt, állításuk szerint egy birtokpörben hamis esküt tett a bíróság előtt. E miatt az Isten büntetése van a gyermekben. A körösbányai intelligencia figyelni a leány titokzatos állapotát s elhatározta, hogy ha a rejtelmes jeleneteket teljes bizonyossággal megállapította, a szerencsétlen teremtést Budapestre szállítja és tudós orvosok megfigyelése alá bocsátja.

— A luxemburgi család. Néhány nap előtt a temesvári rendőrség letartóztatta Peringer Fülöp luxemburgi illetőségű, temesvári lakost, aki több józsefvárosi pénzintézetben hamis váltókat akart leszámítolni. Peringernek azonban nem tetszett a városi fogdában való időzés s ezért egy őrizetlen pillanatban kiszökött az illemhelyre, ahonnan megugrott. Peringer ezután Temesvárról elmenekült. A rendőrség távira i értesítésére keresni kezdték az országban s tegnap sikerült is Nagykikindán elfogni. Ma visszahozták Temesvárra s átadták a királyi ügyészségnek, amely ellene az eljárást folytatja.

— Letartóztatott díjnok. Budapestről jelentik: A rendőrség ma letartóztatta Duimovits Leó 30 éves törvényszéki díjnokot, aki évek óta Horváth Gyula néven a kereskedelmi és váltótörvényszéken volt alkalmazásban. A rendőrség tegnap levelet kapott, amelyben értesítik, hogy Horvát Gyula azonos Duimovits Leóval, akit a kalocsai törvényszék váltóhamisítás miatt jogerősen egy évi börtönre ítelt. A rendőrség a feljelentés alapján Duimovits t ma a hivatalból a főkapitányságra vitette és miután a díjnok beismerte bűnét, letartóztatta. Duimovits négy gyermeknek az apja. Legutóbb a kereskedelmi és váltótörvényszéken elkövetett bélyegsikkasztást ő leplezte le.

— A nizzai társaság botránya. Nizzából jelentik: Az előkelő társaságokban majd minden nap valamely drága ékszer tűnt el. Eleinte nem tettek feljelentést, mert sejtették, hogy botrány kerekedik belőle, de mikor aztán türehtelen lett a helyzet, mivel mindenki gyanakodott mindenkire, beavatták a lopásokba.

a rendőrséget. — Azóta elegánsan kiöltözött detektívek jelentek meg a five o'clock-on, az estéli multságokon s figyelték a meghívott vendégsereget. A nyomozásnak tegnapi eredménye lett. Elfogták és a rendőrségre vitték *Hinterwalder Bertát*, egy előkelő német birodalmi család leányát. Lakásán sok ékszert találtak, a melyekben a kárvallottak a saját eltűnt drágaságaikra ismertek. A vizsgálatot nagy titokban folytatják. Valószínű, hogy az ékszertolvaj leány kleptomániás.

— **Titokratos revolvermerénylet.** Budapest-ről jelentik: Tegnap este félnyolc óra tájban a József-körut 15. számú ház előtt posztoló rendőrhez odament egy uriember s elmondotta, hogy néhány perccel azelőtt valaki a József-körut 15. és 19. számú házak között lévő gyalogjárón revolverből rálőtt. A megtámadott ember elmondotta még, hogy *Kreznerics Károly dr.* a neve, főgimnáziumi tanár és a Rózsá-utca 52. számú házban lakik. *Kreznerics* ekkor már olyan rosszul volt, hogy a rendőr kocsiba ültette és bevitte a közeli Rókus-kórházba. Ott az orvosok megállapították, hogy sebesülése súlyos, a golyó belefuródott a hátába. Értesítették a főkapitányságot, ahonnan detektíveket küldöttek nyomozás végett. *Kreznerics* tanár, aki időközben magához tért, az őt kihallgató rendőrtisztviselőnek elmondotta, hogy a József-köruton haladt, amikor a háta mögött lövést hallott. Érezte, hogy a lövés őt érte. Hátrafordult s ekkor két suhancot látott maga mögött, akiktől meg is kérdezte, ők lőttek-e. Azok azonban tagadólag feleltek, amit a tanár el is hitt, mert nem látott náluk fegyvert. Ma délben a sebesült tanárt tüzetesen megvizsgálták. A Röntgen-vizsgálat megállapította, hogy a lövés közvetlen közletről érte a sebesültet. A modern fegyver golyója téli kabátján át jobb lapockájába furódott. Ez az orvosi vélemény súlyosan komplikálja a helyzetet s megdől annak valószínűsége, hogy az utcán történt a merénylet, mert a lövést senki sem hallotta, pedig a tanár mellett közvetlenül egy bérkocsis állott. Valószínű, hogy a tanár tudja, hogy ki a merénylő, de nem akarja kiszolgáltatni. A nyomozás folyik.

— **Milyen lesz az 1911. év?** A derék *Sirius* Időjós, akit polgári néven *Vargha Lászlónak* hívnak, megjósolta, hogy milyen lesz az új év. Főbb vonásaiban itt adjuk a jövőmondást: *Január* hónapban az időjárás csapadékos jellegű lesz. Eső, köd, kevés hó. *Február*t mondhatom, hogy egy szép téli hónapnak számíthatjuk. Nappal enyhe, éjjel erősebb fagyok várhatók. *Márciusban* borult, ködös, esős, nedves hideggel fog eltelni. A szokásos márciusi hó elmarad. *Április* hónap oly veszedelmesnek és kritikusnak ígérkezik, hogy már néhány év telt el, de ilyen még nem volt. *Májusban* több nap szeszélyesnek ígérkezik és az első fele hűvös jellegűnek mondható, de még májusi hónapokban is láthatók lesznek a hópelyhek, különösen a hegyes vidékeken, 9. és 16. között zivatarok és jégsapadékok várhatók. *Juniusban* szép és kedvező idők várhatók. *Julius* elég szép és kedvező időjárásokat ígér, de azért nagyon sok esőzésekre nincs kilátás. Helyenként *augusztusban* igen szép és meleg idők várhatók, kevés lesz az eső. *Szeptemberi* időjárásunk igen változónak ígérkezik, de azért jobban száraz jellegűnek fog bizonyulni. *Októberben* szép őszi idő ígérkezik. *November*, ez egy veszedelmes és kritikus hónap lesz. Viharos szelek, északkeletről havazások várhatók. *December* esős, ködös és kevés havazást ígér. Kemény hidegtől és nagy havazásoktól kevésbé kell tartanunk. Ez az 1911. esztendő egy silány, kritikus esztendő, amelyre sok lesz a panasz. Bő termés nem várható, csak közepes, de több helyen még az sem lesz.

— **Születések, halálások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban a hó 10-én a következő születéseket, halálásokat és házasságokat kötöttek jelentettek be: Született: Kovács János kereskedő segédnek Aurél János nevű fia.

Meghalt: Özv. Niesz Jakabné sz. Henczl Apollonia 75 éves. **Házasságot kötött:** Kalász Gyula földműves Varga Karolinával. Földvári Nagy Imre betűszedő Kaupert Annával. Kamba János cipészsegéd Pardi Juliannával. Macinic Mihály földműves Donn Zsófiával. Bogdánovics György szücs segéd Mikes Borbálával.

— **A csecsemő hosszantartó szoptatása** némely anyát megfoszt erejétől, levertségre és fáradtságra ad okot. Semmisen alkalmasabb és semmi nem hoz gyorsabb segítséget, mint a *Scott féle Emulsió*, mely gyógyszerkamájolajból készül. Csak nem szabad visszajedni a „csukamájolaj” szótól, mert ez a *Scott-féle Emulsióban* alig ismerhető fel, ize és szaga pedig teljesen fedve van. A *Scott-féle Emulsió* rendszeres használata a szoptatás ideje alatt mihamar megszünteti a bágyadság és fáradtság kellemetlen érzést, s a gazdag, tápláló anyatej áldása — az anya igaz öröme — a kis kedvencen gyorsan észrevehető lesz.

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére, — hazilag a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 201

VÁROS ES MEGYE.

A munkapárti kör városi ügyéről. Az aradi nemzeti munkapárt ma este 6 órakor *Nesnera* Aladár elnöklése alatt folytatta a szerdai közgyűlés napirendjére kitűzött fontosabb ügyek megvitatását. A hátralevő csekély számú ügdarabok közül csupán a lovasut megváltása tárgyában folyamatba tett tárgyalások körül indult meg rövid eszmecsere, mely odairányult, hogy a város ne folytasson további tárgyalást a lovasuttal. A polgármester azon előterjesztését, hogy a községi bírói állás megszüntessék és helyébe egy alkapitányi állás szerveztessék — figyelembe véve, hogy az állás betöltésénél a jogképesítés megkívántatik, az értekezlet helyeselte. Több fontos tárgy nem lévén, az értekezlet véget ért. Ugyancsak a munkapárti körben ma este fél 9 órakor élénken látogatott teacstélylyel egybekötött heti értekezlet volt.

Közgyűlés előtt. A tanács ma délelőtt *Urban* Iván főispán elnökletével előkészítő ülést tartott, melyben a hoinapi törvényhatósági bizottsági közgyűlés napirendjén lévő ügyeket tárgyalta és készített azokhoz javaslatokat. A közgyűlés tárgysorozatának legnagyobb részét szerződések jóváhagyása és átruházása alkotja. Igen nagy helyet foglal le a különböző szállítások ügye. Ma ismertettük a beérkezett ajánlatokat és a tanács valamennyi cikknél a legolesőbb ajánlattévő megbízatását javasolja. A rendőrlegénység és tűzoltóság posztó ruházata, mint említettük, egy fővárosi cég körülbelül 30%-al tett olesőbb ajánlatot az aradi iparosoknál és ezért a közszállítási szabályrendelet értelmében a tanács kérdést intéz hozzá a mutatkozó differencia miatt. Ezért ez a tárgy lekerül a napirendről. A *Máv.* alkalmazottjai a dohányminta kert hét holdas telkét kérik házhelyekre a pénzügyminisztertől. A tanács pártoló felirat küldését javasolja, de azzal a kikötéssel, hogy a miniszter a városnak engedjen át ugyancsak két korona árban négyszáz négyszöglet iskolai célokra. — *Puterity* Mita és társai a bérkocsi számok szaporítását kérik. A tanács, tekintettel a lakosság számának emelkedésére, a kérelem teljesítését hozza javaslatba olyképen, hogy tíz egyfogatu bérkocsira ad újabb engedélyt a közgyűlés, de egyúttal három új bérkocsi állomást is létesít: a Hal-téren, az Attila-téren és a Ferenc-téren. — A városi átírási díjak kiszámítási alapja eddig a kataszteri tiszta jövedelem volt. Az év elejével életbe lépő új adótörvény más számítási formulát ír elő. Ennek megfelelően módosítani kell a városi szabályrendeletet, ami azonban az illeték nagyságán nem változtat. — A rendőrbíróság vezetésével a rendőrség kebelébe tar-

tozó tisztviselő bizandó meg. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés szervezzen egy harmadik rendőrkapitányi állást, amelyet a VIII. fizetési osztályba soroz és amelyet főispáni ki-nevezés útján tölts be. — Ismertettük a lovasut villamosítására kiküldött bizottság határozatát, mely azt akarta, hogy a közgyűlés a társaság legutolsó ajánlata után ne is tárgyalja tovább a kérdést. A polgármester már ekkor kijelentette, hogy nem helyesli ezt a merevséget és ha a társaság hajlandó a teherforgalmat is a megváltás alapjául szolgáló objektumok közé felvenni, akkor folytatni kell a tárgyalást. A társaság most egy beadványban kijelenti, hogy elfogadja a polgármester álláspontját. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés bizza meg a tanácsot a tárgyalás folytatásával.

Schicht-zapann
megtakarít pénzt, időt, munkát.
Értékel a fehérműt, a kezét és megóvja az egészséget.

MULATSÁGOK.

(=) **A katolikus bál rendező-bizottsága,** mely állandóan permanenciában van, az utolsó intézkedéseket teszi meg a szombati bál fánye és sikere érdekében. A táncrend, amellyel a rendezőség kedveskedni fog a hölgyeknek, nemcsak páratlanul izlises, de művészi számba menő meglepetés lesz. A bál iránti rendkívüli nagy érdeklődést bizonyítja egyébként az a körülmény is, hogy a jegyek nagyrésze már elkelte. A táncos gárda száma napról-napra növekszik s a rendezőség a legkitűnőbb táncosokat toborozta össze. A bál belépő jegyei: családjegy 12 korona, személyjegy 2 korona, karzatjegy 10 korona, táncosjegy 1 korona.

(=) **Nyilvános köszönet.** Az *Aradi Kereskedők Köre* 1910. december 31-én tartott Szilveszter-estjén az aradi kereskedők háza építési alapja javára felülfizettek: *Tedeschi Viktor* 18 kor., *Daimel Lajos* 10 kor., *Domán Sándor* 8 kor., *Székely Károly dr.* 6 kor., *Baumann János*, *Szücs F. Vilmos*, *Havas Sándor*, *Koh József*, *Pless Rózsa*, *Koppich Zsigmond*, *Cigler Ignác*, *Heiszer Márton* 5—5 kor., *Hirschl Zsigmond* és neje 4 kor., *Fleischmann Jenő*, *Krausz Lipót*, *Hegy Albert*, *Glück Dezső*, *Stern Sándor*, *Lévai Adolf*, *Leichter Lipót* 3—3 kor., *Glück Andor*, *Erdős Ignác*, *Hammer Vilmos*, *Weinberger Menyhért*, *Schwartz Pál*, *Klein Jenő*, *Grünberger Jenő*, *Dávid Vilmos*, *Kell Lajos*, *Szántó Ödöné*, *Weinberger Ferenc*, *Lineberg Károly*, *Fodor Vilmos* 2—2 kor., *Felkman Ignác*, *Binéth Ignác*, *Vass Sándor*, *Balla Frigyes Fenyő László*, *Kun József*, *Fekete Mór*, *Bellák Mór*, *Róna Jenő*, *Engel Gyula*, *Császár Antal*, *Róth Izidor*, *Riesz Vilmos*, *Füredi Adolf*, *Fried Márkus* 1—1 koronát. A felülfizetőknek ez uton mond köszönetet a Kör elnöksége.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Az osztrák magyar bank főtanácsának ülése.

— Az 1910. évi zárómérleg. —

Távirati tudósítás.

Arad, január 10.

Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar bank főtanácsának mai ülésén előterjesztett 1910. évre szóló zárómérleg az összes kiadások (kezelési költségek, adók, stb.) levonása után 21,143,444 korona 28 fillér évi tiszta nyeresé-

Uj! Aradon még nem létezett! Uj!

Gyorstalpaló vállalat

a Forray-utcában (gróf Nádasdy-palota) MEGNYILT.

Á r a d i:
 Férfi cipőtalp és sarok csak 2 K. 40 f.
 Női csak " " " 2 K. — f.
 Gyermek csak " " " 1 K. 60 f.
 Szives pártfogást kér
SZABOLCSI FARKAS.

Egy 40 év óta fenn-
 álló, jóforgalmu
 fűszer- és
 vaskereskedés
 Ujszentannán, a piac-
 téren, közvetlen a tem-
 plom mellett
 azonnal kiadó.
 Bővebbet: **Zimmermann**
Ádám urnál, Ujszentanna. 254

Balázs Péter

képesített kőművesmester építészeti
 irodája

Arad, B.-Választó-u. 21

Elvállalja a legmodernebb
 épületek tervezését, építését és
 esetleges művezetését. Készít
 terveket és költségvetéseket a
 legmegbízhatóbb kivitelben
 a legolcsóbb árért. 4626

Ügyes kárpitos

olcsón ajánkozik házakhoz dol-
 gozni egy helyben, mint vidékre.

Vidékre árfelemelés nélkül.

Stáhl M.

Bercsényi Miklós-utca 32. 8435

Alkalmi vételök
 és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legna-
 gyobb óra és ékszerárúháza

Deutsch Izidor

óras és ékszerész
 Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és drág-
 kőművek, tárgyak a legbiztosabb árban meg-
 vételnek vagy más tárgyra átcsereztetésnek
 TELEFON 488 TELEFON 489

2 3138—1910. szám. P.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a magy. kir. államvasutaknak Balán György és társai konopi lakosok elleni kisajátítási ügyében a konopi 142. és 325. sz. tjkvben felvett 415—416—417—418/a. hr. sz. ingatlanokra nézve a kártalanítási tárgyalásra határnapul 1911. évi január hó 11-ik napjának délelőtti 8 órája Konop községhezához kitűzte s oda az összes érdekeltet azzal idézi meg, hogy meg nem jelenésük az érdemleges tárgyalás megtartását és határozathozatalt gátolni nem fogja, s a meg nem jelenés miatt igazolásnak helye nincs.

Arad, 1910. évi december hó 23-án, a kir. törvényszék mint polgári bíróságtól.

dr. Jakó,

kir. tszéki bíró.

134

Gyermekek és felnőttek által

egyaránt kedvelt friss és kellemes ízű **Hajós-féle Csukamájolaj** most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb. 421

Ára egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy-
 viszketegség biztos
 megszüntetésére leg-
 jobb szer a „Frigin.”
 Ára egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely haj-
 jat vagy bajuszt a legszebb
 állandó fekete színre lehet
 festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára
 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER” 6 darab egy
 eredeti fémdobozban 2
 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD,
 Andrassy-tér 22. sz.
 a megyeházzal szemben. —

UJ ÉKSZER ÉS ÓRA ÜZLET.

FELLNER SAMU

ékszerész és óras a Központi Szálloda mellett

Arad, Andrassy-tér 20. szám.

A legolcsóbb árak mellett ajánlja dugszagadagon felszerelt raktárát

drágakövek, arany, ezüst, prima china
 ezüstárak és óra különlegességekben.

Legelőnyösebb beszerzési forrása alkalmi
 ajándékeknek.

Minden e szakmába vágó javítások saját műhelyem-
 ben legpontosabban eszközöltetnek. 4135

Szenzációs ajándékok!

Minden egyes megrendelőnk, aki fényképfelvételeit
 nálunk eszközli, teljesen ingyen egy díszes Bieder-
 mayer-szerű naptárt kap ajándékba saját arcképével.

Aradi nyomda részvényársaság.

Stojkovits és Békés

1645

fényképművészeti szalonja

Arad, Szabadság-tér 16. szám.

(Domány-palota.)

Nyomatott Berger és Wirth budapesti festékgyárának festékével.